

Solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse

Elemente transversale

Ghid practic privind solicitanții cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale diverse

Elemente transversale

Noiembrie 2024

La 19 ianuarie 2022, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) a devenit Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA). Toate trimerile la EASO, la produsele și organismele EASO trebuie înțelese ca trimeri la EUAA.

Manuscris finalizat în octombrie 2024.

Nici Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și nici orice alte persoane care acționează în numele EUAA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile oferite în continuare.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2026

Print ISBN 978-92-9418-026-1 doi:10.2847/0492967 BZ-01-24-015-RO-C

PDF ISBN 978-92-9418-025-4 doi:10.2847/4848511 BZ-01-24-015-RO-N

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), 2026

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt deținute de EUAA, este posibil să fie necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective. EUAA nu deține drepturile de autor asupra următoarelor elemente:

– Coperta, ilustrație, FotografiaBasica, © 476725956, 2015.

Despre ghid

De ce a fost creat acest ghid? Misiunea Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) este de a facilita și de a sprijini activitățile statelor membre ale Uniunii Europene (UE) și ale țărilor asociate spațiului Schengen [țările UE+ ⁽¹⁾] de punere în aplicare a sistemului european comun de azil (SECA). În conformitate cu obiectivul său general de a promova o implementare corectă și eficientă a SECA și de a facilita convergența, EUAA elaborează standarde și indicatori operaționali comuni, ghiduri și instrumente practice. Printre alte teme, EUAA se angajează să sprijine țările UE+ cu gestionarea cererilor depuse de solicitanți cu orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale (SOGIESC) diverse.

Cum se utilizează ghidul? Acest ghid este structurat în trei părți independente, dar complementare și interconectate, care acoperă diverse teme relevante pentru SOGIESC în domeniul azilului.

- **Elementele transversale** oferă informații și îndrumări relevante atât pentru procedura de azil, cât și pentru cea de primire, și anume cadrul juridic, spațiile sigure și comunicarea favorabilă incluziunii, traducerea orală, furnizarea de informații, consolidarea capacităților, cooperarea și coordonarea.
- **Primirea** oferă îndrumări și recomandări practice privind proiectarea și gestionarea sistemelor de primire, precum și furnizarea condițiilor de primire într-un mod care ia în considerare nevoile speciale ale solicitanților persoane lesbiene, gay, bisexuale, transgen, intersexuale și *queer* (LGBTIQ), atât la nivel individual, cât și la nivel colectiv.
- **Procedura de examinare** oferă îndrumări practice axate în mod specific pe aspectele esențiale ale examinării cererilor de protecție internațională legate de SOGIESC, inclusiv înregistrarea, interviul individual, evaluarea probelor și a riscului, precum și analiza juridică.

Ghidul a fost elaborat în timpul procesului de reformă a SECA. Instrumentele noului pact privind migrația și azilul au intrat în vigoare în iunie 2024 și vor deveni aplicabile începând cu iunie 2026. Ghidul conține trimiteri la ambele cadre juridice, în funcție de relevanță.

Ghidul este completat de o [notă de informare](#) care oferă informații detaliate despre conceptele și termenii legați de SOGIESC.

Cui i se adresează ghidul? Acest ghid se adresează în principal personalului care lucrează direct cu solicitanții de protecție internațională în domeniul azilului: responsabilii cu înregistrarea, ofițerii de decizie și personalul de primire. De asemenea, anumite secțiuni se adresează managerilor și responsabililor de elaborarea politicilor publice. În plus, ghidul este util pentru orice altă persoană sau organizație care activează sau este implicată în domeniul azilului.

În funcție de conținutul și de domeniul său de aplicare, fiecare parte a ghidului se adresează unui public specific.

⁽¹⁾ Cele 27 de state membre ale Uniunii Europene plus Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

- **Elementele transversale** se adresează în principal tuturor categoriilor de personal din cadrul autorităților naționale. Secțiunile specifice marcate cu mențiunea „Pentru manageri” și/sau „Pentru responsabili de elaborarea politicilor publice” se adresează în mod explicit acestor categorii profesionale în contextul azilului. Această secțiune a ghidului poate fi utilă și altor părți interesate implicate în domeniul azilului (de exemplu, OSC-uri).
- **Primirea** se adresează în principal personalului de primire, precum și altor părți interesate implicate sau care lucrează direct cu solicitanții de azil în cadrul procesului de primire (de exemplu, OSC-uri). Secțiunile marcate cu mențiunea „Pentru manageri” și/sau „Pentru responsabili de elaborarea politicilor publice” vizează în mod explicit aceste categorii profesionale în contextul primirii.
- **Procedura de examinare** se adresează în principal responsabililor cu înregistrarea și ofițerilor de decizie din domeniul azilului. În plus, aceasta este un instrument util responsabililor cu calitatea și consilierilor juridici, precum și responsabililor de elaborarea politicilor publice din cadrul autorităților decizionale naționale și altor persoane care lucrează sau care sunt implicate în domeniul protecției internaționale în contextul UE.

Cum a fost elaborat ghidul? Acest ghid a fost elaborat în urma unei colaborări coordonate între trei rețele ale EUAA. Elaborarea ghidului a fost facilitată și coordonată de EUAA.

- **Elementele transversale și nota de informare:** parte redactată de experți din cadrul autorităților competente în domeniul azilului și al primirii, din cadrul organizațiilor internaționale, al organizațiilor societății civile și al mediului academic, cu contribuții valoroase din partea Înalțului Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite (UNHCR) și a ILGA-Europe. Înainte de finalizare, această parte a făcut obiectul unei consultări cu țările UE+ prin Rețeaua EUAA de experți în materie de vulnerabilitate.
- **Primirea:** parte redactată de experți din cadrul autorităților de primire și al organizațiilor societății civile, cu contribuții valoroase din partea UNHCR și a ILGA-Europe. Înainte de finalizare, această parte a făcut obiectul unei consultări cu țările UE+ prin Rețeaua EUAA a autorităților de primire.
- **Procedura de examinare:** parte redactată de experți din întreaga UE, cu contribuții valoroase din partea Comisiei Europene, a UNHCR, a Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și a Consiliului European pentru Refugiați și Exilați. Înainte de finalizare, această parte a făcut obiectul unei consultări cu țările UE+ prin Rețeaua EUAA privind procesele de azil.

Cum se raportează ghidul la legislația și practicile naționale? Ghidul este un instrument de convergență non-tehnic. Nu are caracter obligatoriu și reflectă standardele convenite de comun acord, astfel cum au fost adoptate de către Consiliul de administrație al EUAA la 31 octombrie 2024.

Cum se raportează ghidul la alte instrumente ale EUAA? Fiecare dintre părțile ghidului trebuie consultată împreună cu celelalte ghiduri și instrumente practice elaborate de EUAA.

Elementele transversale trebuie consultate împreună cu *Ghidul privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii: standarde operaționale și indicatori operaționali* ⁽²⁾ și cu portalul EUAA *Let's Speak Asylum* (Să vorbim despre azil) ⁽³⁾.

Primirea trebuie consultată împreună cu următoarele documente: *Ghidul privind condițiile de primire* ⁽⁴⁾, *Ghidul privind condițiile de primire pentru copiii neînsoțiți* ⁽⁵⁾ și *Ghidul privind planificarea de contingență în contextul primirii* ⁽⁶⁾. Toate aceste ghiduri sunt completate de *Ghidul privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii: standarde operaționale și indicatori operaționali* ⁽⁷⁾ și de *Ghidul privind condițiile de primire: standarde operaționale și indicatori operaționali* ⁽⁸⁾.

Procedura de examinare trebuie consultată împreună cu următoarele ghiduri practice: *Ghidul practic privind interviul individual* ⁽⁹⁾, *Ghidul practic privind evaluarea probelor și a riscului* ⁽¹⁰⁾, *Ghidul practic privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională* ⁽¹¹⁾ și *Ghidul practic privind cererile ulterioare* ⁽¹²⁾.

Declinarea responsabilității

Acest ghid a fost elaborat fără a aduce atingere principiului potrivit căruia doar Curtea de Justiție a Uniunii Europene poate oferi o interpretare autentică a dreptului Uniunii.

⁽²⁾ EUAA, *Ghidul privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii: standarde operaționale și indicatori operaționali*, mai 2024.

⁽³⁾ EUAA, portalul *Let's Speak Asylum* (Să vorbim despre azil).

⁽⁴⁾ EASO, *Ghidul privind condițiile de primire: standarde operaționale și indicatori operaționali*, septembrie 2016.

⁽⁵⁾ EASO, *Ghidul privind condițiile de primire pentru copiii neînsoțiți: standarde operaționale și indicatori operaționali*, decembrie 2018.

⁽⁶⁾ EASO, *Ghidul privind planificarea de contingență în contextul primirii*, martie 2018.

⁽⁷⁾ EUAA, *Ghidul privind vulnerabilitatea în contextul azilului și al primirii: standarde operaționale și indicatori operaționali*, mai 2024.

⁽⁸⁾ EUAA, *Ghidul privind condițiile de primire: standarde operaționale și indicatori operaționali*, mai 2024.

⁽⁹⁾ EASO, *Ghidul practic privind interviul individual*, octombrie 2014.

⁽¹⁰⁾ EUAA, *Ghidul practic privind evaluarea probelor și a riscului*, ianuarie 2024.

⁽¹¹⁾ EASO, *Ghidul practic privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

⁽¹²⁾ EASO, *Ghidul practic privind cererile ulterioare*, decembrie 2021.

Mulțumiri

EUAA dorește să mulțumească membrilor grupului de lucru care au contribuit la elaborarea acestei părți a ghidului și a notei de informare complementare: Farah Abdi (*Transgender Europe – TGEU*), Nuno Ferreira (Universitatea din Sussex), Linda Rognlien Alsager (Direcția pentru Imigrație din Norvegia), Daniel Redondo (Organizația Internațională pentru Migrație, Biroul regional pentru Spațiul Economic European, UE și NATO) și Rustem Yunusov (Agenția Suedeză pentru Migrație).

Mulțumiri deosebite sunt adresate și membrilor Rețelei EUAA de experți în materie de vulnerabilitate, UNHCR și ILGA-Europe, pentru contribuțiile valoroase și sugestiile constructive oferite în etapa de elaborare a acestui ghid.

Note privind terminologia

Terminologia folosită în ghid reflectă *acquis*-ul actual al UE în materie de azil și instrumentele internaționale aplicabile, precum și evoluțiile acestei terminologii, astfel cum se reflectă aceasta în doctrină, documentele privind politicile din domeniu, strategiile relevante ale UE etc.

- Termenul „azil” se referă la întregul proces de azil, inclusiv la etapa de primire.
- Termenii „procedură de azil” sau „proceduri de azil” sunt utilizați în sinonimie.
- Termenul „primire” se referă numai la primire.
- Termenul „responsabil cu înregistrarea” se referă la un membru al personalului autorităților competente naționale, implicat în oricare dintre etapele de înregistrare și depunere a cererilor de protecție internațională.
- Termenul „ofițer de decizie” se referă la un funcționar care desfășoară anumite etape ale procedurii privind cererile de protecție internațională, cum ar fi interviurile individuale și/sau alte tipuri de interviuri cu solicitanții de protecție internațională.
- Termenul „responsabil cu primirea” se referă la un profesionist care se află în contact direct cu solicitanții de protecție internațională, în contextul sistemului de primire, indiferent dacă angajatorul său este o organizație guvernamentală sau neguvernamentală, un contractant privat sau o autoritate locală. Această categorie include, printre altele, lucrători sociali, personal din domeniul educației și sănătății, interpreți, personal administrativ sau de coordonare etc.
- Termenul „manager” se referă la membri ai personalului din cadrul autorităților naționale competente în domeniul azilului și al primirii, responsabili cu gestionarea resurselor și coordonarea unor echipe (de exemplu, departamente, unități etc.). Aceștia pot fi, de asemenea, responsabili cu elaborarea, aprobarea sau monitorizarea implementării procedurilor operaționale și a fluxurilor de lucru.
- Termenul „solicitanți (sau persoane) cu SOGIESC diverse” se folosește în sinonimie cu termenul „solicitanți (sau persoane) LGBTIQ”.

Cuprins

Lista abrevierilor	9
Introducere	11
1. Cadrul juridic.....	12
1.1. Dreptul UE și solicitanții cu SOGIESC diverse	14
1.1.1. Solicitanții cu cereri legate de SOGIESC ca membri ai unui anumit grup social.....	18
1.1.2. Probe în cererile legate de SOGIESC.....	21
1.2. Curtea Europeană a Drepturilor Omului și azilul	22
2. Intersecționalitatea în contextul azilului	24
3. Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure	29
3.1. Crearea spațiilor sigure	29
3.2. Comunicarea și limbajul favorabile incluziunii.....	33
3.2.1. Autoidentificarea și folosirea pronumelor corecte.....	34
3.2.2. Cum să comunicăm în mod favorabil incluziunii.....	34
4. Traducerea orală.....	38
5. Furnizarea de informații, consolidarea capacităților și sensibilizarea	43
5.1. Tipul de informații.....	43
5.1.1. Protecția internațională și motivele pentru acordarea azilului.....	43
5.1.2. Informații procedurale și asistență judiciară	44
5.1.3. Condițiile și procesul de primire	46
5.1.4. Informații privind organizațiile LGBTIQ.....	47
5.2. Cum trebuie prezentate informațiile	48
5.2.1. Vizibilitate pentru diversitate și SOGIESC.....	50
5.3. Consolidarea capacităților personalului în ceea ce privește SOGIESC.....	51
5.4. Sensibilizarea solicitanților cu privire la SOGIESC	53
6. Cooperarea și coordonarea	56
7. Gestionarea datelor și statistici	59
7.1. Relevanța realizării de statistici privind azilul în legătură cu SOGIESC.....	60
7.2. Modalități de prelucrare a datelor referitoare la SOGIESC.....	62
7.2.1. Pseudonimizarea	62
7.2.2. Anonimizarea	64

Legendă

Legenda indică grupul-țintă specific pentru fiecare dintre capitolele acestei secțiuni: responsabili de elaborarea politicilor publice, manageri și responsabili cu primirea, în contextul sistemului de primire. Fiecare grup-țintă este reprezentat printr-o pictogramă distinctivă, pentru a facilita identificarea capitolului (capitolelor) dedicat(e).

Pictogramă	Grup-țintă	Capitole
	Responsabil de elaborarea politicilor publice	1. Cadrul juridic 2. Intersecționalitatea în contextul azilului 3. Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure 4. Traducerea orală 5. Furnizarea de informații, consolidarea capacităților și sensibilizarea 6. Cooperarea și coordonarea 7. Gestionarea datelor și statistici
	Manager	1. Cadrul juridic 2. Intersecționalitatea în contextul azilului 3. Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure 4. Traducerea orală 5. Furnizarea de informații, consolidarea capacităților și sensibilizarea 6. Cooperarea și coordonarea 7. Gestionarea datelor și statistici
	Responsabil cu primirea	1. Cadrul juridic 2. Intersecționalitatea în contextul azilului 3. Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure 4. Traducerea orală 5. Furnizarea de informații, consolidarea capacităților și sensibilizarea
	Responsabil cu înregistrarea	1. Cadrul juridic 2. Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure 3. Traducerea orală 4. Furnizarea de informații, consolidarea capacităților și sensibilizarea
	Ofițer de decizie	1. Cadrul juridic 2. Intersecționalitatea în contextul azilului 3. Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure 4. Traducerea orală 5. Furnizarea de informații, consolidarea capacităților și sensibilizarea

Lista abrevierilor

Abreviere	Definiție
AMMR	Regulamentul privind gestionarea azilului și migrației – Regulamentul (UE) 2024/1351 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind gestionarea azilului și migrației, de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1147 și (UE) 2021/1060 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 604/2013
APR	Regulamentul privind procedurile de azil – Regulamentul (UE) 2024/1348 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a unei proceduri comune în materie de protecție internațională în Uniune și de abrogare a Directivei 2013/32/UE
Carta	Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene
CEaDO	Convenția europeană a drepturilor omului
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COA	Autoritatea națională de recepție din Țările de Jos
Convenția privind statutul refugiaților	Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și Protocolul din 1967 la aceasta (denumită „Convenția de la Geneva” în legislația UE în materie de azil și de către CJUE)
DCP (2024)	Directiva privind condițiile de primire – Directiva (UE) 2024/1346 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională
DCP (reformată)	Directiva privind condițiile de primire – Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare)
DPA (reformată)	Directiva privind procedurile de azil – Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare)
EASO	Biroul European de Sprijin pentru Azil
EUAA	Agenția Uniunii Europene pentru Azil
IGC	Consultările interguvernamentale privind politicile în materie de azil, refugiați și migrație
LGBTIQ	persoane lesbiene, gay, bisexuale, transgen, intersexuale și <i>queer</i>
OIM	Organizația Internațională pentru Migrație

Abreviere	Definiție
ONU	Organizația Națiunilor Unite
OSC	organizație a societății civile
RCPI	Regulamentul privind condițiile pentru protecția internațională – Regulamentul (UE) 2024/1347 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, de modificare a Directivei 2003/109/CE a Consiliului și de abrogare a Directivei 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului
Regulamentul Dublin III	Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (reformare)
Regulamentul privind situațiile de criză	Regulamentul (UE) 2024/1359 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind abordarea situațiilor de criză și de forță majoră în domeniul migrației și azilului și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1147
RGPD	Regulamentul general privind protecția datelor – Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE
SECA	sistemul european comun de azil
SOGIESC	orientări sexuale, identități de gen, exprimări ale genului și caracteristici sexuale
Statele membre	statele membre ale UE
TP	trafic de persoane
Țările UE+	Statele membre ale Uniunii Europene și țările asociate (Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția)
UDI	Direcția pentru Migrație din Norvegia
UE	Uniunea Europeană
UK	Regatul Unit
UNHCR	Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite
VBG	violență bazată pe gen
YP+10	Principiile de la Yogyakarta plus 10

Introducere

SECA și alte instrumente juridice ale UE oferă protecție solicitanților care au o teamă bine întemeiată de persecuție din cauza orientării lor sexuale, a identității de gen, a exprimării genului și/sau a caracteristicilor sexuale. În plus, statele membre și-au elaborat și adoptat propriile cadre juridice, politici, instrumente și îndrumări privind procesarea cererilor din partea solicitanților cu SOGIESC diverse în contextul azilului și al primirii. Cu toate acestea, identificarea și tratarea corespunzătoare a nevoilor specifice ale acestui grup constituie adesea o problemă pentru responsabili de elaborarea politicilor publice, manageri și personalul care lucrează direct cu solicitanții LGBTIQ.

Această parte oferă informații și îndrumări cu privire la aspectele transversale ale azilului, inclusiv: cadrul juridic, furnizarea de informații, consolidarea capacităților, traducerea orală, crearea de spații sigure, coordonare și cooperare, precum și gestionarea datelor și statistici. Concepută ca un document de referință care acoperă o gamă largă de teme transversale, această parte are rolul de a vă sprijini în dezvoltarea competențelor fundamentale necesare pentru a înțelege, a evalua și a răspunde mai bine nevoilor solicitanților LGBTIQ, adoptând totodată o abordare empatică și profesionistă adaptată contextului acesta. De asemenea, oferă autorităților și personalului un sprijin practic în construirea unui sistem de azil favorabil incluziunii și respectuos față de diversitatea SOGIESC.

Această parte a ghidului tratează aspectele de bază legate de SOGIESC și, prin urmare, nu oferă o prezentare completă a tuturor aspectelor și practicilor asociate cu SOGIESC în domeniul azilului și al primirii. Din acest motiv, trebuie consultată împreună cu fiecare (sau ambele) părți interconectate ale ghidului ([primirea](#) și [procedura de examinare](#)), în funcție de atribuțiile, rolul și mandatul fiecărui cititor în contextul azilului.

1. Cadrul juridic

Atunci când se analizează cererile de azil ale solicitanților LGBTIQ, este esențială o bună cunoaștere a cadrului juridic aplicabil protecției internaționale în general, precum și, în mod specific, cererilor legate de SOGIESC, inclusiv a jurisprudenței relevante.

Cererile de protecție internațională legate de SOGIESC intră sub incidența Convenției din 1951 privind statutul refugiaților și a Protocolului din 1967 la aceasta (Convenția privind statutul refugiaților) ⁽¹³⁾. Convenția privind statutul refugiaților reprezintă piatra de temelie a regimului juridic internațional de protecție a refugiaților.

Protecția internațională garantată de Convenția privind statutul refugiaților este completată de legislația și jurisprudența de la nivel regional. În cazul Uniunii Europene, acest cadru include următoarele:

- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („Carta”) ⁽¹⁴⁾, în special articolul 18, care stă la baza dezvoltării SECA ⁽¹⁵⁾.
- noul pact privind migrația, elaborat de **UE** pentru a stabili standarde comune în toate țările UE+ ⁽¹⁶⁾ în ceea ce privește diferite aspecte ale azilului ⁽¹⁷⁾ în special:
  - standardele pentru primirea solicitanților de protecție internațională [Directiva 2024/1346/UE (DCP 2024) ⁽¹⁸⁾];

⁽¹³⁾ Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU), [Convenția privind statutul refugiaților](#), Geneva, 28 iulie 1951, Seria Tratatate, ONU, vol. 189, p. 137 și Protocolul privind statutul refugiaților, 31 ianuarie 1967, Seria Tratatate, ONU, vol. 606, p. 267 (menționate în legislația UE în domeniul azilului și de CJUE sub denumirea de „Convenția de la Geneva”).

⁽¹⁴⁾ Uniunea Europeană, [Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene](#), 26 octombrie 2012, 2012/C 326/02.

⁽¹⁵⁾ María-Teresa Gil-Bazo, The Charter of Fundamental Rights of the European Union and the Right to be Granted Asylum in the Union’s Law (Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și dreptul de azil prevăzut în dreptul Uniunii), Sondajul trimestrial privind refugiații, vol. 27, ediția a treia, 2008, p. 33-52.

⁽¹⁶⁾ Rețineți că nu toate statele membre ale UE sunt obligate să aplice în întregime sau pe capitole specifice toate instrumentele noului Pact privind migrația și azilul. Pot exista clauze de participare sau de neparticipare. În mod similar, Islanda, Norvegia și Liechtenstein au obligații doar în ceea ce privește anumite instrumente sau anumite capitole ale acestor instrumente. Pentru informații detaliate privind derogarea de la clauzele de participare/neparticipare în funcție de țară, vezi secțiunea „Informații suplimentare” de pe pagina oficială *LEX* a fiecărui instrument legislativ (vezi nota de subsol 17).

⁽¹⁷⁾ Noul pact privind migrația va intra în aplicare în iunie 2026. Până atunci este în vigoare SECA, care include următoarele instrumente:

- [Directiva 2013/33/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare) (JO L 180, 29.6.2013).
- [Directiva 2011/95/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare) (JO L 337, 20.12.2011).
- [Directiva 2013/32/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare) (JO L 180/60, 29.6.2013) și
- [Regulamentul \(UE\) nr. 604/2013](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (reformare) (JO L 180, 29.6.2013).

⁽¹⁸⁾ [Directiva \(UE\) 2024/1346](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (JO L, 2024/1346, 22.5.2024).

- condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a beneficia de protecție internațională [Regulamentul (UE) 2024/1347 (RCPI) ⁽¹⁹⁾];
  - procedurile de acordare și retragere a protecției internaționale [Regulamentul (UE) 2024/1348) ⁽²⁰⁾];
  - Regulamentul (UE) 2024/1351 privind gestionarea azilului și migrației, de stabilire, printre alte elemente, a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (AMMR) ⁽²¹⁾;
  - screeningul resortisanților țărilor terțe la frontierele externe [Regulamentul (UE) 2024/1356 ⁽²²⁾];
  - Regulamentul (UE) 2024/1359 privind abordarea situațiilor de criză și de forță majoră în domeniul migrației și azilului (Regulamentul privind situațiile de criză) ⁽²³⁾.
- Alte acte juridice ale Uniunii Europene care sunt relevante pentru stabilirea drepturilor și beneficiilor solicitanților LGBTIQ în contextul azilului și pentru garantarea drepturilor și beneficiilor după acordarea statutului de protecție internațională, cum ar fi Directiva 2003/86/CE a Consiliului ⁽²⁴⁾.
  - Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE), care garantează că dreptul Uniunii este interpretat și aplicat consecvent în fiecare țară a UE.
  - Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), elaborată în contextul Consiliului Europei și bazată pe interpretarea și aplicarea Convenției europene a drepturilor omului ⁽²⁵⁾ (CEaDO) ⁽²⁶⁾.

⁽¹⁹⁾ [Regulamentul \(UE\) 2024/1347](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate, de modificare a Directivei 2003/109/CE a Consiliului și de abrogare a Directivei 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L, 2024/1347, 22.5.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>.

⁽²⁰⁾ [Regulamentul \(UE\) 2024/1348](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de stabilire a unei proceduri comune în materie de protecție internațională în Uniune și de abrogare a Directivei 2013/32/UE (JO L, 2024/1348, 22.5.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>.

⁽²¹⁾ [Regulamentul \(UE\) 2024/1351](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind gestionarea azilului și migrației, de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1147 și (UE) 2021/1060 și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 604/2013 (JO L, 2024/1351, 22.5.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>.

⁽²²⁾ [Regulamentul \(UE\) 2024/1356](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de introducere a screeningului resortisanților țărilor terțe la frontierele externe și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/817 (JO L, 2024/1356, 22.5.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>.

⁽²³⁾ [Regulamentul \(UE\) 2024/1359](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind abordarea situațiilor de criză și de forță majoră în domeniul migrației și azilului și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1147 (JO L, 2024/1359, 22.5.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>.

⁽²⁴⁾ [Directiva 2003/86/CE](#) a Consiliului din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei (JO L 251, 3.10.2003).

⁽²⁵⁾ Consiliul Europei, [Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale](#), astfel cum a fost modificată prin Protocoalele nr. 11, 14 și 15, 4 noiembrie 1950, ETS 5.

⁽²⁶⁾ Pentru a afla mai multe despre jurisprudența relevantă, vezi FRA, [Manual de drept european în materie de azil, frontiere și imigrație – Ediția 2020](#), 17 decembrie 2020.

Atunci când lucrați cu persoane cu SOGIESC diverse în ansamblul contextului procedurii de azil, este important să aveți în vedere că legislația și orientările generale privind egalitatea și drepturile omului sunt deopotrivă aplicabile, inclusiv mai multe dispoziții ale Cartei ⁽²⁷⁾.

Evoluția cererilor de protecție internațională legate de SOGIESC

Cererile de protecție internațională legate de SOGIESC au început să fie soluționate **în temeiul motivului „apartenenței la un anumit grup social”** prevăzut de Convenția privind statutul refugiaților [articolul 1 secțiunea A alineatul (2)] la începutul anilor 1980 ⁽²⁸⁾.

SOGIESC ca motiv pentru cererile de protecție a fost recunoscut treptat ca standard internațional, fiind în prezent consacrat în Principiul 23 din Principiile de la Yogyakarta ⁽²⁹⁾ și la articolul 18 din Cartă. În prezent, cererile de protecție internațională legate de SOGIESC intră clar sub incidența protecției internaționale.

1.1. Dreptul UE și solicitanții cu SOGIESC diverse

Articolul 24 din DCP (2024) include o listă neexhaustivă a categoriilor de solicitanți de protecție internațională care sunt mai susceptibili să aibă nevoi speciale de primire. Persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale sunt menționate în mod explicit ca unul dintre grupurile de astfel de solicitanți (litera f) ⁽³⁰⁾. Personalul din cadrul sistemului de primire trebuie să evalueze individual fiecare caz în parte, pentru a identifica factorii specifici

⁽²⁷⁾ De exemplu, obligația de a respecta demnitatea umană, astfel cum este prevăzută la articolul 1 din Cartă, implică respectarea dreptului solicitanților LGBTIQ la autoidentificare, inclusiv utilizarea unui pronume la alegerea lor în limbile care au pronume personale diferite în funcție de gen. Articolul 3 prevede, de asemenea, dreptul la integritate fizică și psihică și subliniază că trebuie respectat consimțământul liber și în cunoștință de cauză al persoanei vizate. Acest aspect poate fi deosebit de important în cazul solicitanților transgen și intersexuali. Articolul 21 („Nediscriminarea”) prevede următoarele:

se interzice discriminarea de orice fel, bazată pe motive precum sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, un handicap, vârsta sau orientarea sexuală.

⁽²⁸⁾ Țările de Jos au fost prima țară în care s-a întâmplat acest lucru, în 1981 (deși cererea respectivă a fost respinsă), urmate de alte state din Europa și din alte regiuni ale lumii [vezi Țările de Jos, Consiliul de Stat (*Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State*), *Solicitant/Secretarul de Stat pentru Justiție*, D12-51, 13 august 1981. Rezumat disponibil în [baza de date a EUSA privind jurisprudența în materie de azil](#)].

⁽²⁹⁾ „Principiile de la Yogyakarta” reprezintă o colecție de standarde internaționale privind drepturile omului legate de orientarea sexuală și identitatea de gen, elaborate în 2006 de către un grup de experți în drepturile omului. În 2017 au fost adoptate „Principiile de la Yogyakarta plus 10 (YP+10)”, inclusiv Principiile și obligațiile suplimentare ale statelor, pentru a completa Principiile de la Yogyakarta și, în special, pentru a detalia standardele legate de caracteristicile sexuale și exprimarea de gen. Textul integral al Principiilor de la Yogyakarta și al YP+10 poate fi consultat pe site-ul oficial, disponibil la <https://yogyakartaprinciples.org/>.

⁽³⁰⁾ Până la transpunerea noii DCP (2024) în legislația națională a statelor membre (iunie 2026), rămâne în vigoare [Directiva 2013/33/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (DCP reformată) (JO L 180, 29.6.2013). Articolul 21 din DCP (reformare) include o listă neexhaustivă a categoriilor de solicitanți de protecție internațională care trebuie considerați persoane vulnerabile și care, prin urmare, pot avea nevoi speciale de primire. Deși solicitanții LGBTIQ nu sunt menționați explicit în această listă de categorii, acest lucru nu exclude posibilitatea ca anumite grupuri de solicitanți LGBTIQ și/sau solicitanți individuali LGBTIQ de protecție internațională să se afle într-o situație de vulnerabilitate sau să aibă nevoi speciale de primire. Întrucât lista categoriilor de persoane vulnerabile nu este exhaustivă, responsabilul cu primirea trebuie să evalueze individual fiecare caz în parte, pentru a identifica factorii specifici care pot indica situația de vulnerabilitate a unui solicitant LGBTIQ.

care pot face ca un solicitant LGBTIQ să aibă nevoi speciale de primire. ⁽³¹⁾ Totodată, articolul 24 prevede că solicitanții vor fi considerați cu „**nevoi speciale de primire**” dacă au fost victime ale traficului de persoane (TP), suferă de boli grave sau afecțiuni mintale, au suferit acte de tortură, viol sau alte forme grave ale violenței psihologice, fizice sau sexuale sau au fost victime ale actelor de violență cu motivație sexuală, **de gen**, rasistă sau religioasă. Deoarece aceste circumstanțe se aplică foarte des solicitanților cu SOGIESC diverse, aceștia ar trebui considerați, în multe cazuri, ca având „nevoi speciale de primire”. Aceasta va presupune identificarea și tratarea nevoilor specifice ale acestor solicitanți în procesul de primire (consultați [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – primirea](#), capitolul 3. „Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse”).

APR menționează explicit orientarea sexuală și identitatea de gen. Considerentul 17 ⁽³²⁾ recunoaște orientarea sexuală și identitatea de gen ca trăsături care pot justifica garanții procedurale speciale și sprijin corespunzător, inclusiv timp suficient pentru a asigura accesul eficient la proceduri și pentru a permite prezentarea elementelor necesare în susținerea cererii de protecție internațională. Acesta are, printre altele, următoarele implicații pentru interviul individual.

Articolul 13 alineatul (7) litera (a) din APR ⁽³³⁾

Persoana care efectuează interviul:

*(a) este competentă pentru a lua în considerare situația personală și generală în care se înscrie cererea, inclusiv situația care predomină în țara de origine a solicitantului, precum și originea culturală, vârsta, genul, **identitatea de gen, orientarea sexuală**, vulnerabilitatea și nevoile procedurale speciale ale solicitantului[.]* ⁽³⁴⁾

Aceasta înseamnă că ofițerul de decizie în domeniul azilului trebuie să aibă capacitatea profesională de a se ocupa de cazurile solicitanților cu SOGIESC diverse (imputate), printre altele, prin formare adecvată și cunoașterea și/sau accesul la documente și informații relevante (de exemplu, ghiduri interne, informații privind țara de origine etc.).

În plus, conform articolului 13 alineatul (9) din APR, ori de câte ori este posibil, autoritățile competente în domeniul azilului se asigură că interviatorii și interpreții sunt de sexul pe care îl preferă solicitantul, cu excepția cazului în care acestea au motive să considere că o astfel de solicitare nu are legătură cu dificultatea solicitantului de a prezenta motivele cererii sale în

⁽³¹⁾ Articolul 21 din DCP (reformată) include o listă neexhaustivă a categoriilor de solicitanți de protecție internațională care trebuie considerați persoane vulnerabile și care, prin urmare, pot avea nevoi speciale de primire. Deși solicitanții LGBTIQ nu sunt menționați explicit în această listă de categorii, acest lucru nu exclude posibilitatea ca anumite grupuri de solicitanți LGBTIQ și/sau solicitanți individuali LGBTIQ de protecție internațională să se afle într-o situație de vulnerabilitate sau să aibă nevoi speciale de primire. Întrucât lista categoriilor de persoane vulnerabile nu este exhaustivă, personalul din centrele de primire trebuie să evalueze individual fiecare caz în parte, pentru a identifica factorii specifici care pot indica situația de vulnerabilitate a unui solicitant LGBTIQ.

⁽³²⁾ Respectiv considerentul 29 din DPA (reformată).

⁽³³⁾ Respectiv articolul 15 alineatul (3) litera (a) din DPA (reformată).

⁽³⁴⁾ Sublinierea noastră.

mod cuprinzător ⁽³⁵⁾. Vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – procedura de examinare](#), capitolul 2. „Garanții procedurale speciale”.

RCPI prevede atât orientarea sexuală, cât și identitatea de gen ca trăsături care pot constitui un temei pentru identificarea unui anumit grup social.

Articolul 10 alineatul (1) litera (e) al doilea paragraf din RCPI ⁽³⁶⁾

În funcție de situația din țara de origine, noțiunea de apartenență la un anumit grup social menționată la primul paragraf litera (d) include apartenența la un grup al cărui membri au drept caracteristică comună orientarea sexuală. Aspectelor legate de egalitatea de gen, inclusiv identității de gen și exprimării de gen, li se acordă atenția corespunzătoare în vederea stabilirii apartenenței la un anumit grup social sau a identificării caracteristicilor unui astfel de grup. ⁽³⁷⁾

Publicații EUAA conexe

Pentru îndrumări suplimentare privind elementele și aspectele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a beneficia de protecție internațională, vezi:

- EASO, [Ghid practic: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională](#), 2018.
- EASO, [Ghid privind apartenența la un anumit grup social](#), 2020.

Partea a III-a a AMMR ⁽³⁸⁾ stabilește, în ordine ierarhică, criteriile și mecanismele prin care se determină statul membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională. Totodată, acesta include garanții procedurale pentru copiii neînsoțiți și dispoziții menite să asigure unitatea familiei. Articolele 25-28 din regulament prevăd criteriile pentru determinarea statului membru responsabil pentru membrii de bază ai familiei (astfel cum sunt definiți la articolul 2 punctul 8).

În plus, un stat membru poate solicita altui stat să examineze o cerere pentru a reuni alți membri ai familiei [articolul 35 alineatul (2) – „Clauza umanitară”]. Solicitanții LGBTIQ nu fac excepție de la aceste norme și criterii (considerentele 48, 51, 54 și articolele 26-28). Prin urmare, în ceea ce privește soții sau partenerii necăsătoriți aflați într-o relație stabilă, statele membre trebuie să trateze partenerii sau soții de același sex în același mod în care tratează

⁽³⁵⁾ De reținut că articolul 15 alineatul (3) litera (b) din DPA (reformată) include o dispoziție distinctă referitoare la sexul interviuatorului și al interpretului: „în măsura posibilului, [statele membre] asigură efectuarea interviului cu solicitantul de către o persoană de același sex, dacă solicitantul cere acest lucru”.

⁽³⁶⁾ Articolul 10 alineatul (1) litera (d) al doilea paragraf din [Directiva 2011/95/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare) (JO L 337, 20.12.2011).

⁽³⁷⁾ Sublinierea noastră.

⁽³⁸⁾ Respectiv articolele 8-11 și 16 din Regulamentul Dublin III conțin criterii pentru determinarea statului membru responsabil pentru membrii de bază ai familiei [astfel cum sunt definiți la articolul 2 litera (g)]. În plus, un stat membru poate solicita altui stat să examineze o cerere pentru a reuni alți membri ai familiei [articolul 17 alineatul (2) – „Clauza umanitară”]. Solicitanții LGBTIQ nu fac excepție de la aceste norme și criterii (vezi considerentele 14-16 și articolele 8-11).

partenerii sau soții de sex diferit, pentru a pune în aplicare regulamentul în conformitate cu drepturile fundamentale, în special cu dreptul la respectarea vieții private și de familie, cu principiul nediscriminării, cu drepturile copilului și cu dreptul la o cale de atac efectivă, astfel cum sunt consacrate în CEaDO (considerentele 14-16) și în Cartă (articolele 8-11).

Țările de Jos, Consiliul de Stat, Hotărârea 202003555/1/V3 ⁽³⁹⁾

Prin această hotărâre, Consiliul de Stat al Țărilor de Jos a subliniat că este important să se examineze cât de solidă este relația între persoanele de același sex.

Solicitantă, o femeie de cetățenie rusă, a intrat în Țările de Jos cu o viză Schengen emisă de Finlanda, împreună cu copiii și partenera sa și a solicitat protecție internațională pentru toți aceștia. Secretarul de stat nu i-a luat în considerare cererea, susținând că Finlanda este responsabilă de procesarea acesteia. În plus, secretarul de stat a susținut că solicitanta nu a demonstrat că se afla într-o relație stabilă cu partenera sa. Solicitantă a susținut că secretarul de stat ar fi trebuit să investigheze mai amănunțit natura relației sale și că Tribunalul Districtual de la Haga a interpretat greșit situația și, prin urmare, a aplicat în mod eronat articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul Dublin III.

Mai exact, potrivit Consiliului de Stat, Tribunalul Districtual a greșit când a susținut că secretarul de stat a evaluat corect că partenera reclamantei nu poate fi considerată membru de familie. Referitor la întrebarea dacă există o relație stabilă în sensul Regulamentului Dublin III, Consiliul de Stat a statuat că aceasta trebuie analizată și în lumina circumstanțelor în care solicitanta a putut să-și trăiască relația în țara sa de origine. Având în vedere circumstanțele prezentate de solicitantă și situația dificilă a persoanelor LGBTIQ din Rusia, secretarul de stat ar fi trebuit să facă investigații suplimentare cu privire la relația solicitantei cu partenera sa.

Consiliul de Stat a admis recursul și a anulat hotărârea Tribunalului Districtual, precum și hotărârea secretarului de stat.

Noul Regulament 2024/1356/UE ⁽⁴⁰⁾ include mai multe dispoziții referitoare la persoanele „cu nevoi speciale”, care ar putea include și persoanele LGBTIQ. Considerentul 7 prevede că „[s] creeningul resortisanților țărilor terțe care solicită protecție internațională ar trebui [...] să contribuie, totodată, la identificarea persoanelor vulnerabile, astfel încât să se țină seama pe deplin, la determinarea și la executarea procedurii aplicabile, de toate nevoile speciale”. Mai mult, același regulament introduce o verificare preliminară a vulnerabilității „în vederea depistării persoanelor care prezintă indicii că ar fi vulnerabile, victime ale torturii sau ale altor tratamente inumane sau degradante, sau că ar fi apatride sau că ar putea avea nevoi procedurale speciale sau nevoi speciale de primire” (considerentul 37).

⁽³⁹⁾ Țările de Jos, Consiliul de Stat, [Hotărârea 202003555/1/V3](#), septembrie 2020, disponibilă în limba neerlandeză.

⁽⁴⁰⁾ [Regulamentul \(UE\) 2024/1356](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 de introducere a screeningului resortisanților țărilor terțe la frontierele externe și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/817 (JO L, 2024/1356, 22.5.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>.

Noul regulament privind situațiile de criză ⁽⁴¹⁾ include SOGIESC printre caracteristicile pe care statele membre trebuie să le ia în considerare în mod specific pentru relocare.

Considerentul 37 din Regulamentul privind situațiile de criză

*Persoanelor vulnerabile ar trebui să li se acorde o atenție prioritară la relocare intra-UE, în special atunci când au nevoi speciale de primire în sensul articolului 24 din Directiva (UE) 2024/1346 sau când necesită garanții procedurale speciale, astfel cum se menționează la articolele 20-23 din Regulamentul (UE) 2024/1348. În conformitate cu articolul 24 din [DCP (2024)], este mai probabil ca solicitanții care se încadrează în oricare dintre următoarele categorii să aibă nevoi speciale de primire: minorii, minorii neînsoțiți, persoanele cu handicap, persoanele în vârstă, femeile însărcinate, **femeile lesbiene, bărbații homosexuali, persoanele bisexuale, persoanele transgen și intersexuale**, părinții unici cu copii minori, victimele traficului de persoane, persoanele cu afecțiuni grave, persoanele cu tulburări mintale, inclusiv cele cu tulburări de stres posttraumatic și cele care au fost supuse torturii, violului sau altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală, cum ar fi victimele violenței bazate pe gen, ale mutilării genitale feminine, ale căsătoriilor între copii sau forțate ori victimele actelor de violență cu motivație sexuală, **de gen**, rasistă sau religioasă ⁽⁴²⁾.*

Același regulament prevede, de asemenea, că în situații de criză sau de forță majoră, examinarea cererilor persoanelor cu nevoi procedurale speciale și/sau cu nevoi speciale de primire trebuie tratată cu prioritate (considerentul 41) și că aceleași categorii de persoane sunt excluse din procedura de la frontieră [articolul 11 alineatul (7)(a)].

1.1.1. Solicitanții cu cereri legate de SOGIESC ca membri ai unui anumit grup social

Solicitanții LGBTIQ sunt considerați de mult timp ca având o caracteristică sau o identitate care este fie imposibil de schimbat, fie atât de fundamentală pentru demnitatea umană încât schimbarea nu ar trebui impusă. Acest element este direct legat de noțiunea de „anumit grup social”.

RCPI stabilește caracteristicile specifice pe care trebuie să le aibă un grup pentru a fi considerat „un anumit grup social”.

⁽⁴¹⁾ [Regulamentul \(UE\) 2024/1359](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind abordarea situațiilor de criză și de forță majoră în domeniul migrației și azilului și de modificare a Regulamentului (UE) 2021/1147 (JO L, 2024/1359, 22.5.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>.

⁽⁴²⁾ Sublinierea noastră.

Articolul 10 alineatul (1) litera (d) din RCPI – Motivele de persecuție

[N]oțiunea de apartenență la un anumit grup social include, în special, apartenența la un grup:

[...] ai cărui membri au în comun sau sunt percepuți ca având în comun o caracteristică înnăscută sau un trecut care nu poate fi schimbat ori o caracteristică sau o credință atât de fundamentală pentru identitatea sau conștiința lor încât nu ar trebui să fie forțați să renunțe la aceasta [și] care are o identitate proprie în țara în cauză, fiind perceput ca diferit de societatea înconjurătoare[.]

Articolul 10 alineatul (1) litera (d) din RCPI ⁽⁴³⁾ definește un anumit grup social prin două elemente, și anume „caracteristica fundamentală” și „percepția socială”. În cauzele C-199/12 – C-201/12 (*X, Y și Z*) ⁽⁴⁴⁾ și C-621/21 ⁽⁴⁵⁾, CJUE a interpretat aceste criterii ca fiind necesare a fi aplicate în mod cumulativ. Abordarea cumulativă înseamnă că trebuie îndeplinite ambele criterii menționate anterior, respectiv „caracteristica fundamentală” și „percepția socială”. Cu alte cuvinte, nu este suficient să se determine faptul că grupul împărtășește anumite caracteristici (fundamentale), un anumit trecut sau convingeri comune. La nivelul grupului, aceste trăsături trebuie să fie vizibile și pentru ceilalți, pentru ca grupul să fie perceput ca diferit.

Notă privind abordarea UNHCR

În acest context, merită menționat că UNHCR ⁽⁴⁶⁾ nu aplică o „abordare cumulativă”. UNHCR stabilește conceptul de „anumit grup social” subliniind că aceste teste nu sunt cumulative, ci alternative ⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴³⁾ Aceeași definiție este prevăzută la articolul 10 alineatul (1) litera (d) din [Directiva 2011/95/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare) (JO L 337, 20.12.2011).

⁽⁴⁴⁾ CJUE, hotărârea din 7 noiembrie 2013, [Minister voor Immigratie en Asiel/X și Y și Z](#), cauzele conexe C199/12-C201/12, EU:C:2013:720. Rezumat disponibil în [baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

⁽⁴⁵⁾ CJUE, hotărârea din 16 ianuarie 2024, [WS/Intervyuirasht organ na Darzhavna agentsia za bezhantsite pri Ministerskia savet](#), cauza C-621/21, EU:C:2024:47. Rezumat disponibil în [baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

⁽⁴⁶⁾ UNHCR, [Ghidul privind protecția internațională nr. 9: Cererile de acordare a statutului de refugiat bazate pe orientarea sexuală și/sau pe identitatea de gen în contextul articolului 1 secțiunea A alineatul \(2\) din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și/sau al Protocolului din 1967 la aceasta](#), 2012, punctul 45.

⁽⁴⁷⁾ Într-o notă similară, Comisia Internațională a Juriștilor a afirmat, de asemenea, că articolul 10 din DCPI inițială ar putea fi interpretat ca implicând o abordare alternativă, nu neapărat una cumulativă [vezi *X, Y and Z: a glass half full for 'rainbow refugees'? The International Commission of Jurists' observations on the judgment of the Court of Justice of the European Union in X, Y and Z v. Minister voor Immigratie en Asiel* („X, Y și Z: un pahar pe jumătate plin pentru „refugiații curcubeu”? Observațiile Comisiei Internaționale a Juriștilor cu privire la hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene în cauza X, Y și Z/Minister voor Immigratie en Asiel), 3 iunie 2014, p. 11-12].

UNHCR, Ghidul privind protecția internațională nr. 9 ⁽⁴⁸⁾

UNHCR interpretează conceptul de „anumit grup social” după cum urmează:

Un anumit grup social este un grup de persoane care împărtășesc o caracteristică comună, alta decât riscul de a fi persecutate, sau care sunt percepute ca grup de către societate. De multe ori, caracteristica va fi înăscută, imposibil de schimbat sau care este în alt mod fundamentală pentru identitatea, conștiința sau exercitarea drepturilor omului.

Hotărârea CJUE în cauza X, Y și Z constituie o decizie de referință în ceea ce privește examinarea și evaluarea cererilor de protecție internațională legate de SOGIESC, marcând un punct de reper esențial în jurisprudența legată de SOGIESC la nivelul Uniunii Europene.

CJUE, 2013, X, Y și Z ⁽⁴⁹⁾

Această cauză conexată privește trei solicitanți de azil în Țările de Jos, bărbați homosexuali, proveniți din Sierra Leone, Uganda și Senegal. În fiecare dintre aceste țări de origine, homosexualitatea este incriminată și sancționată cu pedepse privative de libertate. Cererile de protecție internațională ale acestora au fost respinse la nivel național în Țările de Jos, autoritățile considerând că solicitanții nu au demonstrat existența unei temeri de persecuție bine întemeiate pe motiv de orientare sexuală. În consecință, Consiliul de Stat neerlandez a adresat întrebări preliminare CJUE.

CJUE a stabilit că:

- existența unor legislații penale care vizează persoanele homosexuale susține constatarea conform căreia aceste persoane formează sau aparțin unui anumit grup social, în sensul Convenției privind statutul refugiaților;
- deși existența unor astfel de legislații penale nu constituie, în sine, un act de persecuție, o pedeapsă privativă de libertate prin care sunt sancționate acte de homosexualitate și care este aplicată în mod efectiv în țara de origine care a adoptat o astfel de legislație trebuie considerată sancțiune disproporționată sau discriminatorie și constituie deci un act de persecuție;
- autoritățile competente în domeniul azilului nu pot, în mod rezonabil, să se aștepte ca solicitanții să-și ascundă orientarea sexuală în țara lor de origine sau să manifeste reținere în exprimarea orientării sexuale pentru a evita riscul de persecuție.

⁽⁴⁸⁾ UNCHR, *Ghidul privind protecția internațională nr. 9: Cererile de acordare a statutului de refugiat bazate pe orientarea sexuală și/sau pe identitatea de gen în contextul articolului 1 secțiunea A alineatul (2) din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și/sau al Protocolului din 1967 la aceasta*, 2012.

⁽⁴⁹⁾ CJUE, hotărârea din 7 noiembrie 2013, *Minister voor Immigratie en Asiel/X și Y și Z*, cauzele conexate C199/12-C201/12, EU:C:2013:720. Rezumat disponibil în [baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

Pentru îndrumări privind analiza juridică a cererilor de protecție internațională legate de SOGIESC, inclusiv în ceea ce privește motivele de persecuție, vezi [Ghidul practic privind solicitantii cu SOGIESC diverse – procedura de examinare](#), capitolul 7. „Analiza juridică”.

Publicație EUAA conexă

Pentru îndrumări suplimentare privind aplicarea noțiunii de apartenență la un anumit grup social, vezi EASO, [Ghid privind apartenența la un anumit grup social](#), 2020.

1.1.2. Probe în cererile legate de SOGIESC

În hotărârea pronunțată în cauza C-148/13 (*A, B și C*)⁽⁵⁰⁾, CJUE a stabilit că:

- Autoidentificarea sexuală nu este determinantă. Astfel, orientarea sexuală declarată „constitu[e], ținând seama de contextul special în care se înscriu cererile de azil, [doar] punctul de plecare în procesul examinării faptelor și a circumstanțelor”.
- Este interzisă utilizarea de probe care ilustrează activități sexuale sau intime sau utilizarea de evaluări stereotipe în cererile de protecție internațională legate de SOGIESC (inclusiv teste medicale precum testarea falometrică sau explicarea practicilor sexuale). Astfel de probe încalcă demnitatea și viața privată a solicitanților, în temeiul articolelor 1 și 7 din Cartă.
- Întârzierile în dezvoltarea propriei orientări sexuale nu ar trebui, în sine, considerate în defavoarea solicitantului și nu trebuie să afecteze credibilitatea acestuia (punctele 69-71).

În plus, conform articolului 10 alineatul (2) din RCPI, când se evaluează dacă un solicitant are o teamă de persecuție bine întemeiată, nu este relevant dacă deține în mod real caracteristica ce declanșează sau generează persecuția, atâ timp cât această caracteristică îi este atribuită de autorul persecuției.

În hotărârea pronunțată în cauza C-473/16 (*F./Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal*)⁽⁵¹⁾, CJUE a adăugat că rapoartele de expertiză, precum testele proiective de personalitate, trebuie excluse din procedurile de soluționare a cererilor legate de SOGIESC în temeiul articolului 7 din Cartă (privind dreptul la respectarea vieții private și de familie) și al Principiului 18 din Principiile de la Yogyakarta⁽⁵²⁾ (care protejează persoanele împotriva abuzurilor medicale bazate pe orientarea sexuală sau identitatea de gen).

Pentru îndrumări privind evaluarea probelor și a riscului în cazul cererilor legate de SOGIESC, vezi [Ghidul practic privind solicitantii cu SOGIESC diverse – procedura de examinare](#), capitolul 5. „Evaluarea probelor” și capitolul 6. „Evaluarea riscului”.

⁽⁵⁰⁾ CJUE, hotărârea din 2 decembrie 2014, *A, B și C*, C-148/13, EU:C:2014:2406. Rezumat disponibil în [baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

⁽⁵¹⁾ CJUE, hotărârea din 25 ianuarie 2018, *F./Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal*, C-473/16, EU:C:2018:36. Rezumat disponibil în [baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

⁽⁵²⁾ Principiile de la Yogyakarta și YP +10, 10 noiembrie 2017, disponibile la: <http://yogyakartaprinciples.org/>.

1.2. Curtea Europeană a Drepturilor Omului și azilul

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) este o instituție a **Consiliului European** responsabilă de interpretarea și aplicarea Convenției europene a drepturilor omului ⁽⁵³⁾ (CEaDO), precum și de soluționarea încălcărilor convenției de către state. Toate țările UE+ au semnat și au ratificat CEaDO.

În hotărârea sa din 2013 cu nr. 72413/10 (*M.K.N./Suedia*) ⁽⁵⁴⁾, CEDO a recunoscut pentru prima dată că cererile bazate pe orientarea sexuală intră sub incidența CEaDO, în special a articolului 3.

Ulterior, în hotărârea sa din 2017 cu nr. 21417/17 (*I.K./Elveția*) ⁽⁵⁵⁾, CEDO a afirmat că:

- orientarea sexuală este o parte fundamentală a identității unei persoane;
- evaluarea credibilității cererilor legate de SOGIESC trebuie realizată respectuos;
- utilizarea „argumentului privind discreția” în evaluarea cererilor de azil legate de SOGIESC este considerată necorespunzătoare, ceea ce înseamnă că nu contează dacă solicitantii ar adopta un comportament „discret” sau nu la revenirea în țara lor de origine (punctul 24).

În plus, în hotărârile sale cu nr. 43987/16 și 889/19 (*B și C/Elveția*) ⁽⁵⁶⁾, CEDO a stabilit că riscul la care este expus un solicitant cu caracteristici SOGIESC diverse (imputate) poate veni atât din partea actorilor nestatali (inclusiv – dar fără a se limita la aceștia – membrii familiei), cât și din partea actorilor statali, cum este cazul aplicării active a legislației care incriminează și pedepsește relațiile între persoane de același sex.

În hotărârea nr. 9912/15 (*O.M./Ungaria*) ⁽⁵⁷⁾, care a implicat un resortisant al unei țări terțe care a fugit din țara sa de origine din cauza homosexualității și ulterior a fost reținut în Ungaria, Curtea a subliniat că „autoritățile ar trebui să manifeste o grijă deosebită pentru a evita situațiile care ar putea reproduce suferințele ce i-au determinat pe acești oameni să fugă inițial.” ⁽⁵⁸⁾

⁽⁵³⁾ Consiliul European, [Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale](#), astfel cum a fost modificată prin Protocoalele nr. 11, 14 și 15, 4 noiembrie 1950, ETS 5.

⁽⁵⁴⁾ CEDO, hotărârea din 9 decembrie 2013, *M.K.N./Suedia*, nr. 72413/10, ECLI:CE:ECHR:2013:0627JUD007241310.

⁽⁵⁵⁾ CEDO, hotărârea din 19 decembrie 2017, *I.K./Elveția*, nr. 21417/17, ECLI:CE:ECHR:2017:ECLI:CE:ECHR:2017:1219DEC002141717. Rezumat disponibil în [baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#). Solicitantul a solicitat azil în Elveția în 2012 pe motivul că era persecutat în țara sa de origine din cauza homosexualității sale. Cererea sa a fost respinsă la nivel național pe baza faptului că declarațiile sale erau contradictorii, iar probele furnizate nu erau suficiente pentru a demonstra nici apartenența sa la un grup LGBTIQ, nici o presupusă arestare anterioară pe baza homosexualității sale.

⁽⁵⁶⁾ Consiliul European, CEDO, *B (Gambia) și C (Elveția)/Elveția*, cauzele nr. 43987/16 și 889/19, ECLI:CE:ECHR:2020:1117JUD000088919, 17 noiembrie 2020. Rezumat disponibil în [baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

⁽⁵⁷⁾ CEDO, hotărârea din 5 iulie 2016, *O.M./Ungaria*, nr. 9912/15, ECLI:CE:ECHR:2016:0705JUD000991215. Rezumat disponibil în [baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil](#).

⁽⁵⁸⁾ Pentru mai multe informații despre jurisprudența CEDO referitoare la cererile de azil legate de SOGIESC, vezi UCL Press, *Queer Migration and Asylum in Europe* (Migrația și azilul persoanelor queer în Europa), editat de Mole R.C.M., 2021, capitolul 5 și CEDO, *Ghid privind jurisprudența Convenției Europene a Drepturilor Omului. Drepturile persoanelor LGBTI*, 2022.

Jurisprudență relevantă

În baza de date a EUAA privind jurisprudența în materie de azil, puteți găsi o varietate de decizii și hotărâri ale instanțelor naționale din statele membre UE+ referitoare la cererile de azil legate de SOGIESC diverse ⁽⁵⁹⁾.

Jurisprudența: idei principale de reținut

- Deciziile naționale privind cererile de azil trebuie să respecte dreptul Uniunii și jurisprudența CJUE. În mod similar, ele trebuie să fie conforme cu CEaDO și cu jurisprudența CEDO.
- Prin hotărârile lor, CJUE și CEDO au clarificat următoarele aspecte:
  - nimeni nu ar trebui să fie obligat să-și ascundă orientarea sexuală pentru a evita persecuția;
  - persoanele pot fi persecutate și pe baza unei SOGIESC percepute sau atribuite (și nu neapărat reale). Prin urmare, pentru a soluționa o cerere de protecție internațională bazată pe teama de persecuție din motive de orientare sexuală sau identitate de gen, nu este întotdeauna necesar să se evalueze credibilitatea orientării sexuale a solicitantului;
  - cererile de azil nu pot fi evaluate prin întrebări bazate exclusiv pe noțiuni stereotipe despre SOGIESC sau prin investigarea practicilor sexuale ale solicitantului.

⁽⁵⁹⁾ EUAA, [baza de date privind jurisprudența în materie de azil](#).

2. Intersecționalitatea în contextul azilului

Termenul „intersecționalitate”, introdus inițial în 1989 de către dr. Kimberlé Crenshaw, cercetătoare americană în domeniul teoriei critice a rasei și activistă pentru drepturile civile, este definit ca „un mod de a gândi despre identitate și relația acesteia cu puterea” ⁽⁶⁰⁾. Se referă la diversele moduri în care identitățile sociale se suprapun și se intersectează unele cu altele.

Caracteristicile de diversitate ale unei persoane se pot suprapune și intersecta într-un mod care favorizează prejudecățile și, astfel, generează niveluri multiple de marginalizare, discriminare sau abuz ⁽⁶¹⁾.

În contextul azilului, un solicitant LGBTIQ poate avea identități și/sau nevoi multiple, intersectate, care pot fi relevante atât pentru examinarea cererii de azil, cât și pentru procesul de primire. De exemplu, poate fi membru al unei minorități etnice, o victimă a violenței, a abuzului sau a exploatării, un copil, poate avea o dizabilitate și, în același timp, poate să aibă caracteristici SOGIESC neconforme. Într-un astfel de caz, intersecționalitatea este un mod de a înțelege complexitatea identității solicitantului, evitând etichetarea acestuia pur și simplu ca „solicitant LGBTIQ”. Aceasta permite o înțelegere mai cuprinzătoare a situației persoanei respective, luând în considerare multiplele experiențe și identități care îi conturează viața.

Este esențial ca nevoile și dificultățile specifice ale diverselor grupuri din cadrul comunității LGBTIQ să fie tratate cu atenție, deoarece particularitățile fiecărui grup pot interacționa diferit cu alte trăsături identitare și caracteristici personale. Prin urmare, acestea pot amplifica riscul de inegalități, expunere la violență, discriminare și, adesea, persecuție ⁽⁶²⁾.

Este necesar ca solicitanții LGBTIQ să fie abordați dintr-o perspectivă intersecțională pentru a atinge următoarele obiective:

- elaborarea de politici mai favorabile incluziunii și adaptate nevoilor, precum și oferirea de servicii complete și echitabile, care să nu excludă solicitanții LGBTIQ;
- folosirea mai eficientă a resurselor: o colaborare mai bună între actorii implicați duce la o mai bună înțelegere a contextului, ajută la găsirea de soluții și la furnizarea unor servicii adaptate nevoilor specifice ale solicitanților LGBTIQ.

⁽⁶⁰⁾ Kimberlé Crenshaw, [Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics](#) (Demarginalizarea intersecției dintre rasă și sex: o critică feministă de culoare a doctrinei antidiscriminării, teoriei feministe și politicii antirasiste), University of Chicago Legal Forum, vol. 1989, prima ediție, articolul 8.

⁽⁶¹⁾ Vezi și UNHCR-OIM, [Foundation Topics – Workbook, Sexual Orientation, Gender Identity, Gender Expression and Sex Characteristics \(SOGIESC\) in Forced Displacement and Migration](#) [Teme de bază – caiet de lucru: orientarea sexuală, identitatea de gen, exprimarea de gen și caracteristicile sexuale (SOGIESC) în strămutarea forțată și migrație], septembrie 2021, p. 8.

⁽⁶²⁾ De exemplu, potrivit EQUINOX-ILGA Europe, [Intersections, Diving into the FRA LGBTI II Survey Data – Migrant and Racial, Ethnic and Religious Minorities Briefing](#) (Intersecții, Analiza datelor din sondajul FRA LGBTI II – Minorități migrante și rasiale, etnice și religioase), 2023, este evident că migrații LGBTI proveniți din afara UE, care au nevoi și identități intersecționale, se confruntă cu diverse forme de discriminare. În timp ce își caută un loc de muncă, 10,65 % dintre aceștia se confruntă cu discriminare, iar probabilitatea crește la: 21,89 % dacă au o dizabilitate, 36,31 % dacă sunt persoane transgen, 26,78 % dacă sunt persoane intersexuale, 26,32 % dacă sunt persoane non-binare și un procent alarmant de 41,33 % sau de 46,57 % dacă sunt bărbați transgen, respectiv femei transgen.

Pentru mai multe informații despre cele mai frecvente identități și nevoi intersecționale ale solicitanților LGBTIQ, vezi [Ghidul practic privind solicitantii cu SOGIESC diverse – notă de informare](#), secțiunea 2.2. „Intersecționalitatea în contextul azilului”.

Recomandări pentru personalul care lucrează direct cu solicitanții

- Consultați sistematic solicitanți din grupuri diverse și cu identități și caracteristici variate (de exemplu: vârstă, gen, abilitate), atât colectiv, cât și individual, pentru a le auzi și înțelege preocupările și nevoile specifice.
- Țineți seama de nevoile și identitățile dificil de observat și intersecționale atunci când interacționați cu un solicitant (inclusiv LGBTIQ) și luați în considerare factorii și circumstanțele care le formează experiențele de viață.
- Nu acordați necondiționat încredere declarațiilor membrilor familiei, prietenilor sau cunoștințelor solicitanților LGBTIQ fără o evaluare prealabilă a relației cu solicitantul și a intereselor acestora. Majoritatea agresorilor sau a traficantilor provin din mediul apropiat al victimei.
- Consolidati-vă cunoștințele și conștientizarea riscurilor și a provocărilor cu care se confruntă copiii și tinerii strămutați, acordând o atenție deosebită celor cu SOGIESC diverse ⁽⁶³⁾.
- Consolidati-vă cunoștințele și conștientizarea privind traficul de persoane, inclusiv cadrul de reglementare la nivelul UE și la nivel național, precum și impactul și consecințele acestuia asupra victimelor și drepturile lor ⁽⁶⁴⁾. De asemenea, îmbunătățiți-vă cunoștințele despre fluxurile de lucru și procedurile standardizate ⁽⁶⁵⁾ care pot fi aplicabile în contextul activității dumneavoastră pentru a aplica procedurile de prevenire, identificare, intervenție și/sau protejare a victimelor TP. Fiți la curent cu datele referitoare la liniile telefonice naționale pentru raportarea cazurilor de TP ⁽⁶⁶⁾.
- Consolidati-vă cunoștințele și conștientizarea în legătură cu fluxurile de lucru și procedurile standardizate ⁽⁶⁷⁾ care pot fi aplicabile în contextul activității dumneavoastră pentru identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile speciale și vulnerabilitățile solicitanților LGBTIQ, inclusiv procedurile legate de interesul superior al copilului și de dreptul copiilor neînsoțiți la un reprezentant legal.

⁽⁶³⁾ Pentru mai multe informații pe aceste teme, vezi FRA, [Children in migration in 2019](#) (Copiii în migrație în 2019), 2020. Cursuri online de învățare autonomă despre copiii strămutați sunt disponibile și pe platforma [Disaster Ready](#).

⁽⁶⁴⁾ Informații suplimentare, date și tendințe privind traficul de persoane, precum și informații și resurse specifice fiecărei țări sunt disponibile pe pagina dedicată a Comisiei Europene și pe pagina dedicată a Biroului ONU pentru Droguri și Criminalitate, [Human Trafficking](#) (Traficul de persoane).

⁽⁶⁵⁾ Exemple de astfel de proceduri sunt procedurile standard de operare, ghiduri, instrucțiuni de lucru și circulare.

⁽⁶⁶⁾ O listă a liniilor telefonice naționale poate fi consultată pe pagina dedicată a Comisiei Europene, [National Hotlines](#) (Linii telefonice naționale), 8 mai 2024.

⁽⁶⁷⁾ Exemple de astfel de proceduri sunt instrucțiuni de lucru, manuale de utilizare, proceduri operaționale standard, circulare.

Recomandări pentru personalul care lucrează direct cu solicitanții

- Organizați și facilitați sesiuni de informare și de sensibilizare pe teme legate de nevoile speciale (inclusiv TP, gen, SOGIESC diverse și dreptul de a fi protejat/ă împotriva violenței), adresându-vă tuturor solicitanților într-un mod adaptat culturii lor și adecvat vârstei.
- Urmăriți semnele și indicatorii care pot sugera că solicitanții LGBTIQ cu care lucrați, pe care îi intervievați sau cu care interacționați în general ar putea fi victime ale violenței bazate pe gen (VBG), ale TP sau ale torturii ⁽⁶⁸⁾.
- Îmbunătățiți-vă competențele și cunoștințele practice prin participarea la cursuri de formare axate pe nevoi speciale și pe vulnerabilități ⁽⁶⁹⁾.
- Păstrați liste de contacte actualizate ale autorităților naționale sau regionale sau ale altor organizații relevante [de exemplu, organizații ale societății civile (OSC)] pe care le puteți contacta atunci când identificați un solicitant LGBTIQ care are nevoi și identități intersecționale. Asigurați-vă că faceți o referire sigură și în timp util către entitatea potrivită, în funcție de nevoile și dorințele persoanei și cu consimțământul acesteia.
- Consultați-vă și cooperați cu alte autorități și OSC-uri care activează în acest domeniu, pentru a înțelege mai bine activitatea lor și dificultățile cu care se confruntă persoanele pe care le sprijină. Cereți-le sfaturi privind modul în care vă puteți îmbunătăți activitatea și adopta o abordare favorabilă incluziunii, care să răspundă tuturor identităților și nevoilor.

Pentru îndrumări detaliate cu privire la identificarea și răspunsul la nevoile speciale și intersecționale în diferitele etape ale examinării cererilor de azil, vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – procedura de examinare](#), capitolul 2. „Garanții procedurale”; pentru nevoile de primire speciale, vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – primirea](#), capitolul 3. „Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse”.

⁽⁶⁸⁾ Pentru semne și indicatori ai TP, vezi UNODC, [Human Trafficking Indicators](#) (Indicatori privind traficul de persoane) și EUAA, [Instrumentul de identificare a persoanelor cu nevoi speciale](#), 2016.

⁽⁶⁹⁾ EUAA a elaborat un modul de formare privind vulnerabilitățile și nevoile speciale, inclusiv în ceea ce privește copiii, victimele TP, ale violenței bazate pe gen etc., destinat personalului autorităților naționale care lucrează direct cu solicitanții. În plus, Consiliul Europei a elaborat un [curs de formare](#) online despre TP, care este disponibil publicului. De asemenea, Comitetul pentru standardele internaționale de contabilitate (IASC) a elaborat [materiale ample de formare](#) privind VBG, incluzând elementele de bază și modalitățile de prevenire și reacție la actele de violență bazată pe gen.

Recomandări pentru manageri și responsabili de elaborarea politicilor publice

- Asigurați-vă că politicile interne ale instituției dumneavoastră protejează și sprijină persoanele cu caracteristici și/sau identități diverse și intersecționale, facilitând totodată participarea lor deplină. Aceasta presupune angajarea unor persoane cu profiluri diverse (cum ar fi persoane cu dizabilități, persoane care aparțin unor minorități etnice sau care au fost refugiate), garantarea accesului pentru persoanele cu dizabilități, precum și implementarea unui cod de conduită care să includă un mecanism eficient de raportare și un sistem clar de sancționare în cazul abaterilor.
- Elaborați și diseminați fluxuri de lucru și proceduri operaționale interne ⁽⁷⁰⁾ privind identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoi speciale și vulnerabilități, incluzând aspecte specifice legate de nevoile solicitanților LGBTIQ. Asigurați-vă că personalul care lucrează direct cu solicitanții este informat, instruit și aplică aceste proceduri în activitatea sa zilnică.
- Asigurați-vă că personalul aflat în subordinea/sub autoritatea dumneavoastră este instruit corespunzător (inclusiv prin cursuri de actualizare a cunoștințelor) cu privire la nevoile speciale și vulnerabilitățile solicitanților în contextul azilului (de exemplu copii, victime ale TP, ale VBG sau ale torturii), inclusiv luând în considerare situația specifică și nevoile solicitanților LGBTIQ ⁽⁷¹⁾. Sprijiniți personalul să-și conștientizeze și să-și depășească eventualele prejudecăți, prin activități de sensibilizare și încurajare a formării continue și a dezvoltării profesionale în domenii legate de SOGIESC și de alte nevoi și identități intersecționale (vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – notă de informare](#), secțiunea 2.1. „Norme și prejudecăți”).
- Atunci când este fezabil și aplicabil, asigurați-vă că furnizorii de servicii de sănătate și sănătate mintală beneficiază de formare specializată în domeniul SOGIESC. Aceasta ar trebui să includă teme precum: înțelegerea nevoilor specifice ale solicitanților LGBTIQ în sistemul de sănătate, comportamentul respectuos și competența culturală, conștientizarea nevoilor de sănătate specifice persoanelor transgen/intersexuale și abordarea homofobiei/bifobiei/transfobiei/intersexfobiei în contextul medical.
- Promovați și asigurați integrarea și implementarea în contextul și practica națională a instrumentelor recunoscute și eficiente pentru identificarea și abordarea nevoilor și a vulnerabilităților specifice, cum ar fi Protocolul de la Istanbul ⁽⁷²⁾.

⁽⁷⁰⁾ Exemple de astfel de proceduri sunt proceduri operaționale standard, instrucțiuni de lucru, ghiduri și circulare.

⁽⁷¹⁾ EUAA a elaborat și oferă diverse module de formare destinate personalului autorităților naționale care lucrează direct cu solicitanții.

⁽⁷²⁾ OHCHR, [Istanbul Protocol – Manual on the Effective Investigation and Documentation of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment](#) (Protocolul de la Istanbul – Manualul privind mijloacele eficiente de anchetare și de strângere a probelor privind tortura și alte pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante), 2022.

Recomandări pentru manageri și responsabili de elaborarea politicilor publice

- Elaborați și implementați politici, activități și programe care promovează accesul la oportunități de muncă și formare profesională pentru toți, în condiții de siguranță și fără discriminare, cu un accent special pe integrarea și sprijinirea solicitanților LGBTIQ în accesarea oportunităților aferente drepturilor și mijloacelor de trai.
- Creați spații sigure pentru solicitanții LGBTIQ: acest lucru poate contribui la asigurarea sprijinului necesar și la facilitarea accesului lor la serviciile de care au nevoie. Aceasta poate include furnizarea de resurse privind drepturile persoanelor LGBTIQ, crearea de grupuri de sprijin social și oferirea de programe educaționale privind sănătatea fizică și mentală a persoanelor LGBTIQ. În plus, facilitarea accesului la organizații și servicii specializate în sprijinul LGBTIQ poate contribui la crearea unei atmosfere de acceptare și incluziune. Pentru mai multe informații despre crearea de spații sigure, vezi [capitolul 3. „Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure”](#).
- Elaborați și distribuiți materiale informative corespunzătoare (pliante, videoclipuri, afișe etc.) în diferite limbi, pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la drepturile și beneficiile solicitanților LGBTIQ, inclusiv aspecte specifice legate de riscurile și impactul VBG și al TP ⁽⁷³⁾.
- Consolidați cooperarea și coordonarea cu autoritățile naționale și cu alte organizații relevante (de exemplu, OSC-uri) care activează în aceste domenii, pentru a înțelege mai bine activitatea lor și provocările cu care se confruntă persoanele pe care le sprijină sau le reprezintă. Vezi și [capitolul 6. „Cooperarea și coordonarea”](#).
- Căutați bune practici și inițiative deja aplicate în alte țări și contexte în ceea ce privește lucrul cu solicitanții cu nevoi speciale și identități și nevoi intersecționale. Încercați să adoptați sau să implementați aceste bune practici, parțial sau integral, în propria dumneavoastră arie de responsabilitate.

⁽⁷³⁾ Mai multe îndrumări și recomandări privind elaborarea materialelor informative pot fi găsite pe portalul EUAA [Let's Speak Asylum](#) (Să vorbim despre azil), iulie 2023.

3. Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure

Fiecare solicitant LGBTIQ are propriile nevoi speciale, caracteristici, experiențe și povești de viață. Mulți dintre aceștia au fost expuși excluziunii, discriminării, invizibilității sau chiar persecuției în țara de origine ori chiar în țara de azil. Prin urmare, este foarte important să se comunice într-un mod corespunzător cu ei în toate interacțiunile. Acest lucru este necesar pentru a evita vătămarea, traumele (sau retraumatizarea) și pentru a asigura transmiterea corectă a mesajului dorit. În mod similar, toți solicitanții ar trebui să se poată exprima liber, confortabil și cu încredere, pentru a discuta despre preocupările și aspectele sensibile care îi privesc, fără teama de încălcare a confidențialității sau de a primi un tratament necorespunzător în timp ce solicită sprijin.

În ceea ce privește solicitanții LGBTIQ, comunicarea favorabilă incluziunii înseamnă o formă de comunicare lipsită de orice prejudecată, critică sau discriminare și care respectă caracteristica SOGIESC a persoanei. În plus, este important să se folosească un limbaj afirmativ și pozitiv – de exemplu, folosirea numelui și a pronumelor preferate de persoana în cauză, precum și utilizarea unui limbaj respectuos și neofensator.

Ca profesionist care lucrează în domeniul azilului și al primirii, ar trebui să fiți întotdeauna pregătiți și dispuși să vă adaptați stilul de comunicare și să folosiți diverse tehnici pentru a crea un mediu favorabil incluziunii, în care solicitanții să-și poată împărtăși în siguranță poveștile personale, precum și nevoile și provocările cu care se confruntă. În ceea ce privește persoanele cu SOGIESC diverse, acest tip de spațiu sigur, confidențial, respectuos și favorabil incluziunii este denumit și „spațiu sigur pentru LGBTIQ”.

3.1. Crearea spațiilor sigure

Spațiile sigure sunt zone în care solicitanții cu posibile nevoi speciale se simt acceptați, respectați și sprijiniți, indiferent de diferențe. Acestea pot fi spații fizice, virtuale sau sociale, create prin practici de comunicare favorabilă incluziunii, care încurajează un mediu de acceptare și înțelegere. Acest lucru poate include ascultarea activă, dialogul deschis și folosirea unui limbaj și a unor elemente vizuale respectuoase și primitoare. Într-un mediu bazat pe încredere, solicitanții LGBTIQ simt că pot să se comporte firesc fără a se expune vreunui pericol și să-și împărtășească experiențele fără teama de judecată sau de critică.

În eforturile continue de a crea și de a menține spații sigure, este important să adoptați și să vă ghidați după anumite calități și atitudini atunci când interacționați cu solicitanții, urmărind inclusiv următoarele aspecte:

- **Empatie:** străduiți-vă să înțelegeți sentimentele sau experiențele unei alte persoane, imaginându-vă cum ar fi dacă v-ați afla chiar dumneavoastră în situația respectivă. Manifestările de empatie și o abordare umană în interacțiunea cu solicitanții sunt

elemente esențiale pentru construirea unui mediu bazat pe încredere și conexiune cu toți solicitanții, inclusiv și mai ales cu persoanele LGBTIQ.

- **Deschidere:** fiți receptiv și deschis la idei și experiențe noi, inclusiv la ascultarea poveștilor altor oameni cu un interes sincer. Această abilitate este, de asemenea, legată de depășirea propriilor prejudecăți personale și inconștiente (vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – notă de informare](#), secțiunea 2.1. „Norme și prejudecăți”).
- **Ascultare activă:** nu vă limitați la simpla ascultare a cuvintelor rostite de altă persoană și încercați să înțelegeți adevăratul mesaj și intenția din spatele vorbelor. Exemple concrete de ascultare activă: a fi prezent pe deplin în conversație; a arăta interes prin menținerea contactului vizual; a da din cap afirmativ sau a observa/folosi indicii nonverbale; a pune întrebări deschise pentru a încuraja continuarea discuției prin formularea de răspunsuri, a parafraza și a repeta ce s-a spus și a asculta pentru a înțelege, nu doar pentru a răspunde ⁽⁷⁴⁾.
- **Adoptarea unei atitudini lipsite de judecată:** fiți respectuos și acceptați sentimentele, experiențele și valorile celorlalți, chiar dacă nu coincid cu ale dumneavoastră.

Mai jos puteți găsi câteva **recomandări practice pentru activitatea dumneavoastră în calitate de responsabil de azil și de primire**, pentru a vă ajuta să creați spații sigure și bazate pe încredere pentru solicitanții LGBTIQ.

Recomandări pentru personal

- Țineți cont că orice persoană cu care interacționați ar putea avea caracteristici SOGIESC diverse. De aceea, este esențial să adoptați un stil de comunicare favorabil incluziunii, folosind un limbaj neutru din punctul de vedere al genului, fără a presupune că cineva este heterosexual, că are o anumită identitate de gen sau că preferă pronumele caracteristice unui anumit gen. Exemplele de terminologie favorabilă incluziunii ⁽⁷⁵⁾ includ:
  - folosirea termenilor precum „partener/ă” în loc de „soț/soție”;
  - folosirea sintagmei „persoana în cauză” în locul unui pronume specific.
- Atunci când un solicitant își dezvăluie caracteristicile SOGIESC diverse, trebuie să reacționați cu respect și simplitate, concentrându-vă pe culegerea informațiilor necesare în funcție de situație și context. Adaptați-vă comunicarea verbală și limbajul corpului la un ton neutru. O reacție pătinoitoare îi poate transmite solicitantului faptul că nu-i oferiți un mediu sigur.

⁽⁷⁴⁾ Pentru mai multe informații și recomandări privind abilitățile de comunicare și ascultarea activă, vezi și Heartland Alliance, [Rainbow Response: A practical guide to resettling LGBT refugees and asylees](#) (Răspunsul curcubeu: ghid practic pentru relocarea refugiaților și a solicitanților de azil LGBT), p. 14.

⁽⁷⁵⁾ Pentru mai multe exemple, vezi secțiunea [Glosar de termeni și formule de comunicare favorabile incluziunii](#).

Recomandări pentru personal

- Permiteți întotdeauna solicitantului să se autoidentifice și să-și descrie identitatea de gen și orientarea sexuală. Folosiți terminologia cu care persoana în cauză se identifică, chiar dacă nu vă este comună sau familiară. Dacă nu sunteți sigur ce înseamnă un termen sau cum îl folosește persoana respectivă, întrebați: „Ce înseamnă acest termen pentru dumneavoastră?”
- Nu impuneți nimănui termeni specifici. După ce un solicitant și-a împărtășit caracteristicile SOGIESC diverse, întrebați-l dacă folosește un anumit termen pentru a-și descrie caracteristicile SOGIESC.
- Dacă, din greșeală, vă adresați unei persoane cu un gen incorect ⁽⁷⁶⁾, cereți-vă scuze și faceți un efort conștient să vă amintiți genul corect în viitor. Corectați-vă dacă repetați greșeala de adresare pentru ca solicitantul să înțeleagă că-i respectați identitatea de gen.
- Nu grăbiți și nu întrerupeți sesiunile individuale sau interviurile cu solicitanții. Ascultați cu atenție și răspundeți respectuos și constructiv la întrebările și preocupările lor.
- Evitați utilizarea termenilor jignitori. Dacă un solicitant se descrie folosind un termen considerat jignitor, întrebați-l ce înțeles are acel termen pentru persoana în cauză și dacă preferă să folosească și alte formulări. Puteți redacta și o notă explicativă în care să consemnați informațiile obținute.
- Asigurați-vă că sunt respectate confidențialitatea și intimitatea, mai ales atunci când solicitantul este pe cale să împărtășească sau a început deja să vă dezvăluie informații sau experiențe personale și cu caracter sensibil.
- Nu presupuneți niciodată că interlocutorul gândește sau ar aborda o anumită situație la fel ca dumneavoastră.
- Fiți conștient de expresiile faciale, contactul vizual, mișcările corpului și postura dumneavoastră, dar și de elementele paralingvistice, cum ar fi viteza și ritmul vorbirii, tonul, volumul și intonația.
- Evitați să faceți presupuneri bazate pe prejudecăți conștiente sau inconștiente. De exemplu, o persoană percepută social ca fiind femeie (de exemplu, pentru că poartă fustă sau machiaj) s-ar putea să nu se identifice ca femeie.
- Pe cât posibil, arătați empatie și recunoașteți dificultățile sau suferințele pe care solicitantul le împărtășește cu dumneavoastră. O atitudine de respingere poate face solicitantul să se retragă și să nu împărtășească informații importante.

Pentru mai multe îndrumări legate de construirea încrederii și comunicarea eficientă în procesul de evaluare a cererilor legate de SOGIESC, vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – procedura de examinare](#), secțiunea 1.1. „Importanța încrederii”.

⁽⁷⁶⁾ Adresarea cu genul incorect reprezintă situația în care o persoană (în special o persoană transgen sau non-binară) este menționată folosind termeni, pronume sau formule de adresare care nu corespund identității sale de gen.

Mai jos găsiți câteva **recomandări practice pentru manageri și responsabili de elaborarea politicilor** care să vă ajute să construiți un mediu sigur și de încredere cu solicitanții LGBTIQ. Puteți integra aceste recomandări în strategiile, politicile și acțiunile dumneavoastră zilnice.

Recomandări pentru manageri și responsabili de elaborarea politicilor publice

- Elaborați, folosiți și distribuiți materiale informative, de exemplu pliante, afișe sau videoclipuri care promovează diversitatea, drepturile LGBTIQ și incluziunea. Afișați-le în spațiile comune sau distribuiți-le în format digital (de exemplu, pe site-ul web al organizației/autorității dumneavoastră). Țineți cont de faptul că nu toți solicitanții știu să citească. Din acest motiv ar trebui să folosiți și materiale vizuale sau videoclipuri. Vezi și [secțiunea 5.2. „Cum trebuie prezentate informațiile”](#).
- Utilizați un limbaj neutru din punctul de vedere al genului, precum și imagini și materiale vizuale care reflectă cu acuratețe diversitatea comunității LGBTIQ. În loc să folosiți imagini tradiționale cisnormative și heteronormative, încercați să găsiți fotografii și videoclipuri care să includă persoane LGBTIQ.
- Luați în considerare afișarea steagului sau a simbolurilor curcubeu și/sau a unor mesaje cu „spațiu sigur” pentru a arăta că sunteți un aliat și că oferiți un loc sigur pentru dezvoltări ⁽⁷⁷⁾. În mod similar, puteți distribui ecusoane cu mesaje precum „Ești în siguranță aici” sau „Ești în siguranță cu mine” care să fie purtate de membrii personalului atunci când lucrează cu solicitanții.
- Țineți cont de gen și de diversitatea SOGIESC atunci când planificați și implementați activități care implică sau promovează participarea și implicarea comunității (de exemplu, discuții în focus-grup, structuri comunitare sau organisme de reprezentare, evaluarea nevoilor).
- Asigurați-vă că în toate sediile autorităților competente în domeniul azilului și centrele de cazare există spații adecvate care garantează intimitatea și confidențialitatea, mai ales acolo unde este probabil să fie dezvoltate informații sensibile.
- Asigurați o componență diversă de gen a personalului, în special în rândul celor care interacționează direct cu solicitanții, cum ar fi responsabili cu înregistrarea, ofiterii de decizie, interpreții, responsabili cu primirea și personalul medical.
- Desemnați persoane de referință (sau puncte de contact) pentru aspecte legate de SOGIESC care să poată oferi sprijin și consiliere altor membri ai personalului, la cerere sau când este nevoie. De asemenea, puteți lua în considerare implementarea unor programe de mentorat sau de observare (*shadowing*), prin care membrii personalului cu mai puține cunoștințe despre SOGIESC să poată învăța de la colegii cu mai multă experiență în domeniu.

⁽⁷⁷⁾ Mesajele cu „spațiu sigur” pot fi afișate în zonele de așteptare ale centrelor de înregistrare, în sălile/birourile unde au loc interviurile individuale, precum și în centrele de cazare (de exemplu, în zonele de consiliere).

Recomandări pentru manageri și responsabili de elaborarea politicilor publice

- Asigurați-vă că personalul (inclusiv interpreții) participă periodic la sesiuni de formare axate pe aspecte legate de SOGIESC, inclusiv pe elemente de sensibilizare de bază, diversitate și conștientizare culturală. Pentru mai multe informații privind formarea, vezi [capitolul 5. „Furnizarea de informații, consolidarea capacităților și sensibilizarea”](#).
- În calitate de manager, este important să conștientizați faptul că unii angajați ar putea să nu fie dispuși sau capabili să-și depășească prejudecățile și stereotipurile față de toate sau anumite grupuri din comunitatea LGBTIQ. Discutați orice preocupare cu angajații respectivi și luați în considerare posibilitatea de a nu-i repartiza în posturi esențiale, unde astfel de prejudecăți le-ar putea influența atitudinea și, implicit, capacitatea de a trata solicitanții cu respect și demnitate.
- Creați mecanisme de feedback și de examinare a plângerilor. Asigurați-vă că toți solicitanții au posibilitatea de a oferi feedback cu privire la serviciile furnizate și că opiniile și sugestiile lor sunt ascultate și luate în considerare.

3.2. Comunicarea și limbajul favorabile incluziunii

După cum s-a explicat anterior ([secțiunea 3. „Comunicarea favorabilă incluziunii și crearea de spații sigure”](#)), comunicarea favorabilă incluziunii este lipsită de prejudecăți, critici sau discriminare și este respectuoasă față de caracteristicile SOGIESC ale fiecărei persoane.

Fiecare limbă are specificități culturale și reguli gramaticale proprii. Unele limbi sunt marcate de gen, în timp ce altele sunt neutre din acest punct de vedere. Genul gramatical nu corespunde sau nu poate corespunde întotdeauna modului în care percepem lumea. De exemplu, pentru persoanele non-binare, poate fi greu de folosit pronumele disponibile în limbile lor. Traducerea între limbi care au pronume diferite în funcție de gen și cele care nu le au poate duce la confuzii și erori de traducere. Din acest motiv, este important să folosiți termeni neutri din punctul de vedere al genului cât mai adecvați atunci când interacționați sau vă referiți la anumiți solicitanți. Solicitanților trebuie să li se dea posibilitatea să-și aleagă pronumele și alte elemente de gen conform preferințelor lor, mai ales atunci când oricare dintre limbile folosite face distincția între genul pronumelor (sau chiar conjugări).

3.2.1. Autoidentificarea și folosirea pronumelor corecte

Unele persoane se autoidentifică ⁽⁷⁸⁾ drept „gay” sau „lesbiene”. Alte persoane evită complet orice termen care le-ar putea descrie caracteristicile SOGIESC. Multe limbi nu conțin termeni speciali pentru a descrie diversitatea SOGIESC. Prin urmare, deși este util să cunoașteți cum sunt definite genul, sexualitatea și identitatea de gen în Europa sau în contextul dumneavoastră apropiat, este la fel de important să înțelegeți că această terminologie le poate părea foarte bizară multor persoane LGBTIQ venite din alte culturi. Mulți solicitanți LGBTIQ provin din contexte socioculturale în care există doar termeni jignitori și ofensatori pentru a descrie identitățile LGBTIQ. Unii s-ar putea să nu știe altă variantă decât folosirea unor termeni jignitori. Aceștia ar putea încerca să-și exprime identitatea indirect, pentru a evita folosirea unor astfel de termeni. Mai mult, unii solicitanți LGBTIQ pot folosi termenii legați de SOGIESC în alt mod decât înțelesul lor larg acceptat ⁽⁷⁹⁾.

În plus, ca orice altă persoană, persoanele transgen, non-binare și cele care nu se conformează normelor de gen doresc ca interlocutorii să le folosească pronumele, numele, genul și titlul corect. Se presupune adesea că femeile transgen folosesc pronumele „ea/ei/a/al/ai/ale ei”, bărbații transgen, pronumele „el/lui/a/al/ai/ale lui”, iar persoanele non-binare, pronumele „ei/lor/a/al/ai/ale lor”. Totuși, dacă nu știți care sunt pronumele preferate ale solicitantului cu care lucrați sau dacă acesta nu le-a menționat explicit, cel mai indicat este să întrebați politicos. Întrebarea trebuie adresată într-un mediu sigur, asigurând confidențialitatea și evitând orice risc de expunere sau pericol. În contexte în care limba nu are pronume, dar folosește termeni de politețe diferiți în funcție de gen, precum „frățior” sau „surioară”, întrebați persoana cum preferă să i se spună.

3.2.2. Cum să comunicăm în mod favorabil incluziunii

Strategiile de comunicare favorabilă incluziunii pot ajuta solicitanții LGBTIQ vulnerabili să se simtă confortabil cu propria identitate. În calitate de membru al personalului din domeniul azilului și al primirii, stilul dumneavoastră de comunicare ar trebui să evite orice urmă de sexism sau discriminare. Modul dumneavoastră de comunicare trebuie să evite structurile discriminatorii și să respecte diversitatea.

⁽⁷⁸⁾ Mulți experți și cercetători au început treptat să folosească termenul „autodeterminare” în locul termenului „autoidentificare”, potrivit *Transgender Europe*, în studiul [Gender Self-determination Actually Works! Study Finds](#) (Autodeterminarea de gen chiar funcționează! Constatări ale studiului), 19 iunie 2023.

Autodeterminarea se referă la un concept mult mai larg decât autoidentificarea. Autoidentificarea înseamnă declararea identității de gen într-un birou de evidență a populației. Este doar o parte a unei proceduri bazate pe autodeterminare. Totuși, determinarea identității de gen este un proces mult mai lung și complex. Autodeterminarea își are originile și în mișcările feministe și cele ale populațiilor indigene. Este recunoscută și de principalele instanțe specializate în drepturile omului.

⁽⁷⁹⁾ De exemplu, un solicitant transgen ar putea folosi termenul „homosexual” pentru a se autoidentifica dacă este singurul sau termenul predominant folosit în țara sa de origine.

Acțiuni recomandate și acțiuni de evitat în comunicarea favorabilă incluziunii	
AȘA DA	AȘA NU
	Nu presupuneți niciodată identitatea de gen sau pronumele unei persoane.
	Când cineva vă spune că este într-o relație romantică, nu presupuneți că partenerul este de genul „opus”.
Permiteți-i întotdeauna solicitantului să se autoidentifice cu propriile cuvinte. Întrebați întotdeauna sub ce nume și, dacă este relevant, cu ce pronume și gen dorește solicitantul să i se adreseze interlocutorii. Dacă folosiți din greșeală un nume sau un pronume incorrect, corectați-vă și continuați discuția cu solicitantul.	Nu corectați solicitantul și nu-i țineți prelegeri despre ce considerați dumneavoastră că este „modul corect” de folosire a pronumelor sau a termenilor. Dacă solicitantul folosește un termen jignitor pentru a se autoidentifica, nu-l corectați. Puteți întreba solicitantul ce înseamnă termenul respectiv pentru el, dar încercați să nu-l folosiți în discuțiile dumneavoastră. Explicați-i solicitantului motivele pentru care procedați astfel. Nu etichetați solicitantul folosind acronimul LGBTIQ, ci concentrați-vă pe a-i asculta povestea sau experiențele pentru a le înțelege cu adevărat.
Când folosiți formulare, asigurați-vă că există opțiuni care permit flexibilitate în privința SOGIESC (de exemplu, oferă mai multe opțiuni decât „bărbat” sau „femeie”).	
	În fața unei dezvăluiri legate de SOGIESC, evitați să vă arătați surpriza sau șocul.
Fiți deschis și empatic în comunicare. Fiți receptiv și comunicați într-un mod lipsit de critică sau judecăți de valoare.	
Asigurați solicitantul că informațiile împărtășite vor rămâne confidențiale. Dacă persoana are nevoie de sprijin suplimentar și acest lucru implică împărtășirea de informații legate de caracteristicile sale SOGIESC diverse cu alte persoane, explicați-i cui i se vor comunica aceste informații și cereți-i consimțământul.	
Fiți atent la comunicarea nonverbală. Gesturile, postura corpului și expresiile faciale pot fi percepute ca fiind critice sau dezaprobatore.	

Glosar de termeni și formule de comunicare favorabile incluziunii

Tabelul de mai jos oferă câteva sugestii ⁽⁸⁰⁾ privind termenii care ar trebui folosiți și cei care ar trebui evitați în interacțiunile cu solicitanții. Folosirea termenilor recomandați poate contribui la promovarea incluziunii și a respectului pentru diversitate, indiferent dacă aceste interacțiuni au loc individual (de exemplu, interviuri individuale, sesiuni unu-la-unu în sistemul de primire) sau colectiv (de exemplu, materiale de informare, sesiuni de informare de grup) ⁽⁸¹⁾.

Termeni de evitat	Termeni de folosit
Hermafrodit	Intersexual
Sexul biologic	Sex dobândit la naștere
Soție/soț	Parteneră/partener
Iubit/iubită	Parteneră/partener
Doamnelor și domnilor/bărbați și femei	Persoane/oameni (de toate genurile)
Homo, poponar, curist, limbistă	Gay, lesbiană, trans/transgen
Gayi, homosexuali ⁽⁸²⁾	Oameni/persoane gay
Preferință sexuală	Orientare sexuală

Mai jos sunt prezentate câteva **recomandări practice pentru manageri și responsabili de elaborarea politicilor publice**, menite să sprijine comunicarea favorabilă incluziunii din perspectiva SOGIESC. Puteți integra aceste recomandări în strategiile, politicile și acțiunile dumneavoastră zilnice.

⁽⁸⁰⁾ Rețineți că glosarul și termenii incluși aici se bazează pe limba engleză, în care a fost redactată versiunea originală a ghidului. În alte limbi pot exista variații semnificative, precum și sensuri diferite (pozitive, neutre sau negative).

⁽⁸¹⁾ Pentru mai multe informații și exemple practice privind comunicarea favorabilă incluziunii, vezi și OIM, [Guidance on Gender Inclusive Communication](#) (Ghidul privind comunicarea sensibilă la gen), iunie 2021.

⁽⁸²⁾ Termenul „homosexuali”, folosit la plural, trebuie evitat atunci când se face referire, în mod general și nediferențiat, la persoane sau solicitanți LGBTIQ. De obicei, este perceput ca termen peiorativ.

Recomandări pentru manageri și responsabili de elaborarea politicilor publice privind o comunicare favorabilă incluziunii din perspectiva SOGIESC

- Asigurați-vă că incluziunea și respectul față de persoanele LGBTIQ sunt integrate în programele de formare a personalului din domeniul azilului și al primirii. Aceste programe ar trebui să includă instruirea personalului cu privire la importanța folosirii unui limbaj neutru din punctul de vedere al genului, înțelegerea diverselor identități și orientări din cadrul comunității LGBTIQ, cunoașterea și respectarea drepturilor solicitanților LGBTIQ, precum și recunoașterea și corectarea propriilor prejudecăți ⁽⁸³⁾.
- Elaborați un cod de conduită și ghiduri pentru personalul din domeniul azilului, care să definească comportamentele așteptate, precum și pe cele inacceptabile, în interacțiunile cu solicitanții LGBTIQ.
- Promovați ascultarea activă și dialogul deschis între personalul din sistemul de azil și solicitanții LGBTIQ, pentru a vă asigura că nevoile și preocupările individuale ale acestora sunt ascultate și tratate cu seriozitate.
- Concepeți și implementați mecanisme de feedback care să fie accesibile și sigure pentru persoanele cu SOGIESC diverse, oferindu-le posibilitatea de a-și exprima preocupările, inclusiv în ceea ce privește limbajul și comunicarea.
- Contactați organizațiile și rețelele LGBTIQ locale sau naționale pentru a obține o listă de termeni corecți referitori la SOGIESC în limba dumneavoastră (dacă este disponibilă) și asigurați-vă că aceasta este distribuită personalului și folosită în mod consecvent. În orice tip de interacțiune colectivă cu solicitanții (de exemplu, sesiuni de informare), asigurați-vă că se folosește o terminologie adecvată și un limbaj corespunzător ⁽⁸⁴⁾.

⁽⁸³⁾ Vezi și [secțiunea 5.3. Consolidarea capacităților personalului în ceea ce privește SOGIESC](#).

⁽⁸⁴⁾ Vezi și secțiunea [Glosar de termeni și formule de comunicare favorabile incluziunii](#).

4. Traducerea orală

Acest capitol explică de ce prezența interpreților care sunt conștienți de realitățile LGBTIQ, atenți la ele și bine pregătiți este esențială în toate interacțiunile cu solicitanții, atât pentru a crea un mediu sigur, cât și pentru a asigura un proces echitabil și corect. Acest capitol detaliază competențele pe care ar trebui să le aibă interpreții, precum și tehnicile recomandate în cazurile SOGIESC. De asemenea, sunt prezentate aspecte și condiții de care trebuie să Țineți cont atunci când colaborați cu interpreți în astfel de cazuri. Este important de menționat că această secțiune se concentrează pe colaborarea **cu** interpreții, nu este un ghid **pentru** interpreți ⁽⁸⁵⁾.

Dreptul solicitantului de a comunica și de a fi informat cu privire la toate aspectele legate de procedurile de azil și de primire într-o limbă pe care o Ținelege este un principiu fundamental în cadrul SECA ⁽⁸⁶⁾. Din acest motiv, interpreții joacă un rol esențial în interacțiunea dintre responsabilul de Țnregistrare sau ofițerul de decizie, responsabilul cu primirea și solicitant. Accesul la un interpret trebuie garantat în permanență, iar solicitantul trebuie informat clar despre acest drept pe Țntreaga durată a procesului de azil.

Ca principiu de bază valabil pentru toate tipurile de interviuri cu solicitanții, interpreții trebuie să redea mesajul cu exactitate, fără a adăuga, a omite sau a modifica informații și fără comentarii sau alte exprimări (verbale sau nonverbale) ⁽⁸⁷⁾. Pentru a putea traduce corect, este esențial ca interpretul să stăpânească foarte bine ambele limbi (atât limba sursă, cât și limba țintă) și să poată Țnelege pe deplin nuanțele din spatele cuvintelor. De asemenea, interpretul trebuie să aibă cunoștințe solide despre terminologia specifică temelor abordate în cadrul interviului, precum și despre contextul cultural al persoanei intervievate ⁽⁸⁸⁾. În plus, genul interpretului poate juca un rol important și acest aspect ar trebui luat în considerare când se selectează interpretul potrivit pentru un interviu.

Țn cazul interpretării relatărilor legate de SOGIESC, este esențial ca interpretul să contribuie la menținerea unei atitudini deschise și neutre, inclusiv prin comunicarea sa nonverbală (vezi și [secțiunea 3.1. Crearea spațiilor sigure](#)). Acest lucru îi permite solicitantului să se autoidentifice și să-și exprime caracteristicile SOGIESC folosind propriile cuvinte, iar acestea trebuie redade exact în traducerea orală. Astfel, prezența interpreților conștienți de SOGIESC, atenți la acest aspect și bine pregătiți este esențială pentru construirea unei relații de Țncredere Țntr-un mediu sigur.

⁽⁸⁵⁾ Pentru mai multe informații despre traducerea orală în procedura de azil, vezi EUAA și Consultările interguvernamentale privind politicile Țn materie de azil, refugiați și migrație (IGC), [Ghidul practic privind traducerea orală Țn procedura de azil](#), februarie 2024.

⁽⁸⁶⁾ Vezi, de exemplu, articolul 8 alineatele (2) și (3), articolul 13 alineatul (5), articolul 36 alineatele (3) și (4) din APR, articolul 5 alineatul (2), articolul 9 alineatul (5) din DCP (2024) și articolul 20 alineatul (1), articolul 22 alineatul (4), articolul 42 alineatul (5) din AMMR.

⁽⁸⁷⁾ Țn unele state membre există o distincție Țntre traducerea orală Țn procedura de azil și traducerea orală Țn cadrul primirii. Țn primul caz, interpretul trebuie să redea cu exactitate tot ce se spune, fără a parafraza sau a folosi expresii și termeni alternativi. Țn contextul primirii, interpreții (sau mediatorii culturali) sunt adesea Țncurajați să traducă Țntr-un mod care promovează ȚȚnelegerea reciprocă, ȚȚnând cont Țn mare măsură de elementele culturale. Cu alte cuvinte, mediatorului cultural sau interpretului din contextul primirii i se poate solicita să-și Țndeplinească sarcinile dincolo de simpla traducere, oferind consultanță ambelor părți cu privire la comportamentele culturale adecvate.

⁽⁸⁸⁾ Pentru mai multe informații și Țndrumări pentru interpreți, vezi și EUAA și IGC, [Ghidul practic privind traducerea orală Țn procedura de azil](#), februarie 2024.

Pe lângă responsabilitatea autorității de a asigura traducerea orală într-o limbă pe care solicitantul o înțelege complet, solicitantul trebuie să aibă și dreptul de a alege genul interpretului. Scopul este de a face solicitantul să se simtă în largul său, pentru a vorbi deschis și a-și explica povestea. Dacă dorința solicitantului de a avea un interpret de un anumit gen nu poate fi satisfăcută, trebuie să i se explice motivele.

Solicitanții pot exprima, de asemenea, preferințe (sau lipsa acestora) cu privire la țara de origine și etnia interpretului ⁽⁸⁹⁾. Când este posibil, aceste cerințe ar trebui îndeplinite, deoarece acesta este un factor care ar putea juca un rol important, permițându-i solicitantului să se simtă mai liber pentru a se exprima așa cum dorește și reducându-i teama de a fi judecat, de a suferi represalii sau de a fi stigmatizat.

Când lucrați cu solicitanți LGBTIQ, este esențial să apelați la un interpret calificat. Interpreții care au experiență în traducerea orală a cazurilor SOGIESC și care cunosc terminologia specifică vor contribui la asigurarea unui interviu de calitate, reducând riscul ca solicitanții să evite să împărtășească informații sensibile sau să sufere traume suplimentare.

Recomandări pentru personal

- Apelați întotdeauna la interpretul cel mai pregătit și mai competent (și/sau cu experiență) disponibil, inclusiv pentru cazurile ce implică SOGIESC. Dacă este posibil, alegeți un interpret instruit sau familiarizat cu aspectele legate de SOGIESC și cu terminologia actualizată în ambele limbi.
- Străduiți-vă să respectați dorința solicitantului privind genul interpretului, iar dacă aceasta nu poate fi îndeplinită, explicați-i motivele.
- Fiți atent la diferențele culturale și de gen în comunicarea nonverbală cu solicitanții cu SOGIESC diverse. Semnificația și folosirea limbajului corporal și a expresiilor nonverbale variază de la o cultură la alta și pot apărea confuzii.

⁽⁸⁹⁾ Posibilitatea de a exprima o preferință sau lipsa acesteia față de țara de origine sau etnia interpretului nu este întotdeauna disponibilă și nu este o practică aplicată de toate autoritățile naționale. Cu toate acestea, în anumite cazuri, inclusiv în cele legate de SOGIESC, capacitatea solicitantului de a dezvălui informații relevante poate fi influențată de originea interpretului. În astfel de situații, solicitantul ar putea avea posibilitatea de a semnaliza această problemă autorității, care ar trebui să o abordeze în limita capacității sale. Vezi și *Sexual Orientation and Gender Identity Claims of Asylum: A European human rights challenge* (Cereri de azil motivate de orientarea sexuală și identitatea de gen: o provocare europeană în materie de drepturi ale omului), [32 recommendations to the European Commission on the new EU LGBTI+ Equality Strategy](#) (32 de recomandări adresate Comisiei Europene cu privire la noua strategie a UE privind egalitatea LGBTI+), 2020, recomandarea nr. 9.

Recomandări pentru personal

- Dacă este posibil, informați din timp interpretul că se vor discuta teme legate de SOGIESC și asigurați-vă că este familiarizat cu terminologia folosită. Dacă interpretul nu a fost instruit să lucreze cu solicitanți cu SOGIESC diverse, este recomandat să subliniați importanța comunicării favorabile incluziunii, a creării unui spațiu sigur, precum și a folosirii unui limbaj nonverbal pozitiv/neutru și a unei atitudini pozitive.
- Reamintiți frecvent solicitantului, pe parcursul conversației, că atât dumneavoastră, cât și interpretul, aveți obligația de a respecta confidențialitatea și explicați-i ce înseamnă acest lucru. Pentru responsabilii cu înregistrarea și ofițerii de decizie, acest aspect poate necesita uneori o explicație contextuală din partea interpretului, de exemplu, în cazurile în care limba-țintă nu are un termen corespunzător pentru a exprima acest concept. Înainte să interacționați cu solicitantul, întrebați interpretul dacă există această problemă în limba folosită.
- Asigurați-vă că solicitantul se simte în siguranță și liber să împărtășească informații sensibile, mai ales dacă este evident că solicitantul și interpretul împărtășesc o „identitate” comună (de exemplu etnia sau țara de origine). Solicitanții pot ezita să discute deschis despre aspectele legate de SOGIESC în prezența unui interpret, ceea ce poate duce la răspunsuri evazive.
- Observați constant limbajul corporal și evaluați starea de confort a solicitantului. Întrebați din când în când solicitantul dacă se simte confortabil să continue interviul/sesiunea. Dacă este necesar și posibil, propuneți alternative precum o pauză, reprogramarea întâlnirii sau înlocuirea interpretului.
- Dacă observați un comportament nepotrivit din partea interpretului, trebuie să-i atrageți imediat atenția. Acest lucru poate necesita întreruperea interviului sau a altei sesiuni/interacțiuni pentru a atrage cu blândețe atenția interpretului asupra problemei respective. Dacă comportamentul sau situația persistă, s-ar putea să fie nevoie să înlocuiți interpretul.
- Pe parcursul interacțiunii, este important să observați constant atât solicitantul, cât și interpretul, pentru a vă asigura că amândoi se simt confortabil și că interacțiunea decurge firesc.

Recomandări pentru manageri

- Mențineți o bază de date sau un registru cu interpreți competenți și/sau instruiți în domeniul SOGIESC și asigurați-vă că personalul care lucrează direct cu solicitanții poate solicita în mod specific acești interpreți pentru interacțiunile cu solicitanți cu SOGIESC diverse. Asigurați-vă că personalul din subordinea dumneavoastră este informat și familiarizat cu acest registru.
- Depuneți eforturi pentru a oferi și opțiuni de traducere prin video, telefon sau alte mijloace de comunicare dacă acest lucru poate ajuta solicitanții LGBTIQ să se simtă în siguranță să-și spună povestea (de exemplu, când solicitantul cere o interpretă femeie, dar singura interpretă disponibilă la momentul respectiv poate participa doar de la distanță).
- Asigurați formare de bază pentru interpreți în ceea ce privește aspectele legate de SOGIESC și folosirea unui limbaj favorabil incluziunii. Încurajați activitățile de formare și dezvoltare profesională, cum ar fi oportunitățile de învățare autonomă și facilitați accesul la module online. Pentru mai multe informații, vezi [secțiunea 3.1. Crearea spațiilor sigure](#).
- Asigurați-vă că interpreții au acces la o listă cu terminologia corectă și respectuoasă legată de SOGIESC în limba țării de azil (dacă există).
- Organizați sesiuni periodice de actualizare și de evaluare a cunoștințelor, pentru a verifica competențele și cunoștințele interpreților în ceea ce privește aspectele legate de SOGIESC, terminologia și definițiile relevante, precum și capacitatea de a oferi o traducere adecvată pentru solicitanții cu SOGIESC diverse.
- Stabiliți mecanisme transparente de feedback și de examinare a plângerilor, care să fie sigure și accesibile persoanelor cu SOGIESC diverse, pentru ca acestea să poată împărtăși cum s-au simțit în timpul interacțiunii cu interpretul, precum și să ofere sugestii pentru îmbunătățirea serviciilor.

Bune practici

- Direcția pentru Imigrație din Norvegia (UDI) a creat o bază de date centralizată cu interpreți, interconectată cu registrul național pentru interpreți (*Nasjonalt tolkeregister*). Aproximativ 95 % din interpreții din baza de date sunt interpreți calificați ⁽⁹⁰⁾, în timp ce 5 % stăpânesc limbi „rare”, pentru care nu se poate obține o calificare oficială în Norvegia.
- UDI oferă periodic oportunități de formare pentru toți interpreții înscrși în baza de date, axate pe gestionarea cazurilor care implică aspecte legate de SOGIESC. La acest modul de formare participă atât responsabilii de azil, cât și organizații specializate în domeniul SOGIESC, care susțin prezentări și subliniază importanța utilizării unui limbaj favorabil incluziunii în interacțiunea cu solicitanții. În plus, UDI distribuie o publicație a Organizației pentru refugiați, azil și migrație ce conține terminologia esențială legată de SOGIESC tuturor noilor interpreți înregistrați în baza de date ⁽⁹¹⁾.
- Direcția pentru integrare și diversitate din Norvegia și organizația neguvernamentală pentru persoanele LGBTIQ din medii minoritare *Skeiv Verden (Queer World)* au creat filme și glosare în limbile arabă și somaleză pentru a introduce cuvinte cu încărcătură pozitivă pentru minoritățile și tinerii *queer* și pentru interpretarea prietenoasă pentru persoanele *queer* ⁽⁹²⁾.

Module de pregătire EUAA conexe

EUAA pune la dispoziție un modul intitulat [Working with an interpreter \(Lucrul cu un interpret\)](#), oferind funcționarilor din domeniul azilului și al primirii cunoștințele și competențele necesare pentru a comunica eficient prin intermediul unui interpret. De asemenea, aceasta își propune să ofere sfaturi și acțiuni subsecvente pentru abordarea eventualelor încălcări ale codului de conduită de către interpret.

Modulul se concentrează pe criteriile de selectare a unui interpret, pe abilitățile necesare pentru a comunica prin interpret și pe modul de gestionare a situațiilor dificile atunci când se comunică prin interpret. De asemenea, acesta abordează codul de conduită al interpretului și oferă sfaturi pentru abordarea eventualelor încălcări ale acestuia.

Dacă doriți să participați la cursurile EUAA, luați legătura cu persoana responsabilă pentru formare din cadrul autorității dumneavoastră, pentru a primi informații suplimentare.

⁽⁹⁰⁾ În practica norvegiană, interpreții considerați „calificați” sunt cei care îndeplinesc una dintre următoarele condiții: (a) dețin o diplomă de licență în interpretariat, (b) au obținut o autorizație de stat relevantă, (c) au promovat un examen formal (testul bilingv pentru viitori interpreți) *Tospråktesten – OsloMet* la Universitatea Metropolitană din Oslo și pot oferi servicii de interpretare în cadrul conceptului de [interpretare pentru serviciile publice](#).

⁽⁹¹⁾ Organizația pentru refugiați, azil și migrație, [Sexual Orientation, Gender Identity and Gender Expression: Essential Terminology for the Humanitarian Sector](#) (Orientarea sexuală, identitatea de gen și exprimarea genului: terminologia esențială pentru sectorul umanitar), 2016.

⁽⁹²⁾ IMDi, [Er du skeiv og trenger fine ord som kan beskrive deg på arabisk eller somalisk?](#), 2020, disponibil în limba norvegiană cu conținut specific în limbile arabă și somaleză.

5. Furnizarea de informații, consolidarea capacităților și sensibilizarea

Furnizarea de informații solicitanților de protecție internațională este garantată și prevăzută în mod explicit de dreptul relevant al UE ⁽⁹³⁾. Este esențial ca solicitanții să fie informați într-un limbaj simplu, non-tehnic, pe care să-l înțeleagă, precum și într-un mod adecvat vârstei în cazul copiilor. Informațiile oferite solicitanților trebuie să includă ce urmează să se întâmple în cadrul procedurilor de azil și de primire, precum și drepturile și obligațiile pe care le au.

Acest capitol detaliază tipul de informații care trebuie furnizate solicitanților, cu accent pe aspectele specifice legate de persoanele LGBTIQ, precum și modalitățile optime de transmitere a acestor informații. În plus, capitolul abordează aspecte legate de vizibilitatea materialelor informative, consolidarea capacităților în domeniul SOGIESC și sensibilizarea tuturor solicitanților cu privire la drepturile solicitanților LGBTIQ. Capitolul se adresează în principal personalului din domeniul azilului și al primirii care lucrează direct cu solicitanții. Cu toate acestea, mai multe recomandări și îndrumări se adresează și managerilor din cadrul autorităților competente în domeniul azilului și primirii (acolo unde se specifică acest lucru).

5.1. Tipul de informații

5.1.1. Protecția internațională și motivele pentru acordarea azilului

Informațiile referitoare la protecția internațională, inclusiv motivele care pot justifica acordarea azilului, trebuie furnizate solicitantului cât mai devreme în cadrul procedurii de azil.

Încă din momentul „formulării cererii” ⁽⁹⁴⁾, este important ca solicitantului să i se explice clar „ce presupune protecția internațională”, și anume că aceasta se acordă persoanelor care nu se pot întoarce în țara lor de origine din cauza riscului de a fi supuse persecuției sau unor forme grave de vătămare, iar țara respectivă nu le-ar oferi protecție. Riscul de persecuție sau de vătămare gravă include amenințările la adresa vieții, a libertății sau a integrității fizice.

⁽⁹³⁾ Articolele și considerentele care se referă la tipul, momentul și maniera/modalitățile de furnizare a informațiilor sunt: considerentul 16, articolul 8 alineatele (2), (5) și (7), articolul 12 alineatul (1), articolul 15 alineatul (2), articolul 23 alineatul (5), articolul 36 alineatele (3) și (4) și articolul 40 alineatul (2) din APR, considerentele 12, 21, 34, articolul 5, articolul 9 alineatul (5), articolul 11 alineatul (4), articolul 12 alineatul (5) și articolul 21 paragraful al doilea din DCP (2024), considerentul 38 și articolele 19-20 din AMMR.

⁽⁹⁴⁾ În conformitate cu APR, accesul la procedură presupune trei etape: formularea, înregistrarea și depunerea cererii. Exprimarea intenției de a solicita protecție internațională se referă la actul de exprimare a dorinței de a solicita protecție internațională unei autorități. Astfel, solicitantul este considerat un solicitant de protecție internațională, cu drepturile și obligațiile asociate acestui statut. Înregistrarea se referă la crearea unei evidențe a intenției unui solicitant de a cere protecție internațională, consemnând astfel că solicitantul în cauză este solicitant de protecție internațională. Depunerea cererii finalizează procedura de înregistrare, după care începe analiza cererii de protecție internațională. Aceste etape procedurale nu reflectă neapărat trei etape distincte. În funcție de contextul național, fazele respective pot fi combinate într-una sau două etape. În practică, formularea cererii de protecție internațională are loc, de regulă, la primul contact al solicitantului cu autoritățile, fiind urmată de înregistrarea și depunerea cererii.

În etapele de înregistrare sau depunere a cererii, trebuie furnizate informații suplimentare cu privire la cele două tipuri de protecție internațională recunoscute de dreptul Uniunii (statutul de refugiat și protecția subsidiară). Mai exact, când se oferă informații despre statutul de refugiat, este esențial să se menționeze posibilitatea de a solicita azil pe baza unei temeri bine întemeiate de persecuție, conform motivelor prevăzute în Convenția de la Geneva: rasa, religia, naționalitatea, opiniile politice sau apartenența la un anumit grup social ⁽⁹⁵⁾. Pentru a facilita înțelegerea noțiunii de „apartenență la un anumit grup social”, se recomandă ca informațiile oferite solicitanților să fie însoțite de exemple clare, formulate într-un limbaj accesibil. De exemplu, se poate menționa că o teamă bine întemeiată de persecuție poate apărea în cazul în care persoana este femeie, are o dizabilitate și/sau face parte din comunitatea LGBTIQ.

Deși caracteristicile SOGIESC (imputate) ar putea reprezenta principalul motiv sau unul dintre motivele pentru care o persoană a fugit din țara de origine (și/sau nu se poate întoarce în siguranță), este posibil ca solicitanții să nu fie conștienți de posibilitatea de a cere azil pe motiv de persecuție legată de SOGIESC sau este posibil ca aceștia să nu se simtă suficient de încrezători sau în siguranță pentru a dezvălui aceste informații încă din etapa inițială a procedurii. Printre alte provocări și implicații, această lipsă de conștientizare poate duce la necomunicarea sau comunicarea tardivă a informațiilor relevante, ceea ce poate influența negativ posibilitatea de a fi recunoscut ca beneficiar al protecției internaționale.

Pentru mai multe informații despre comunicarea tardivă, vezi [Ghidul practic privind solicitantii cu SOGIESC diverse – procedura de examinare](#), secțiunea 5.2.1. „Evaluarea declarațiilor solicitantului” și secțiunea 8.1. „Un nou argument prezentat în cererea de acordare a accesului la o nouă procedură de azil, bazat pe SOGIESC”.

Publicații EUAA conexe

[Ghidul practic privind accesul la procedura de azil](#) publicat de EUAA-Frontex în 2023 sprijină funcționarii de prim contact să-și îndeplinească rolul de a garanta accesul efectiv la protecție internațională în contextul primului contact, de exemplu prin furnizarea de informații. Acest ghid practic furnizează informații despre obligațiile principale ale funcționarilor de prim contact, despre drepturile persoanelor care au nevoie de protecție internațională și despre garanțiile procedurale și sprijinul acordat în contextul primului contact.

[Ghidul practic privind furnizarea de informații – accesul la procedura de azil](#) publicat de EUAA în 2024 are scopul de a sprijini funcționarii din statele membre ale UE+ să furnizeze informații solicitanților în etapa de acces la procedura de azil. Ghidul prezintă principiile de bază pentru furnizarea de informații și tehnicile de comunicare.

5.1.2. Informații procedurale și asistență judiciară

Conform dispozițiilor din APR ⁽⁹⁶⁾, toți solicitanții trebuie să primească, încă dintr-o fază timpurie, informații complete despre procedură și despre drepturile și obligațiile lor, inclusiv,

⁽⁹⁵⁾ Vezi și EUAA, [Practical Guide on Information Provision – Access to the asylum procedure](#) (Ghid practic privind furnizarea de informații – accesul la procedura de azil), 2023, Secțiunea 3.1.1 litera (b) – Mesajul de transmis.

⁽⁹⁶⁾ Considerentul 16, articolele 8 și 21 din APR.

mai precis, despre drepturile solicitanților care au nevoie de garanții procedurale speciale. În cazul solicitanților LGBTIQ, garanțiile procedurale speciale pot include posibilitatea de a fi intervievați separat de soț/soție, partener/ă sau alți membri ai familiei, dreptul de a solicita un ofițer de decizie și un interpret de sex masculin/feminin după preferința solicitantului, precum și posibilitatea ca dosarul lor să fie tratat cu prioritate. Acest tip de informații trebuie transmise într-un limbaj simplu și adecvat vârstei. Se pot oferi solicitanților exemple concrete pentru a le explica modul în care sunt implementate aceste garanții în diferitele etape ale procedurii de azil. De asemenea, este deosebit de important să se sublinieze principiul confidențialității, care stă la baza procedurii de azil ⁽⁹⁷⁾, cât mai devreme, în etapele inițiale ale procedurii (formularea sau înregistrarea cererii) – acest aspect este deosebit de relevant pentru persoanele LGBTIQ, având în vedere caracterul sensibil al SOGIESC și teama crescută de stigmatizare și hărțuire.

Mai mult, articolul 20 din APR introduce responsabilitatea autorităților competente de a evalua individual dacă un solicitant are nevoie de garanții procedurale speciale și de a realiza această evaluare în termen de 30 de zile de la depunerea cererii ⁽⁹⁸⁾. Solicitanții trebuie informați încă dintr-o fază timpurie a procedurii că această evaluare face parte din proces și ce ar putea implica aceasta (de exemplu, examinări medicale și/sau psihosociale, măsuri de protecție a confidențialității) și că rezultatele evaluării pot determina acordarea de garanții procedurale speciale. Acest aspect este deosebit de important în cazul solicitanților LGBTIQ, care ar putea fi inițial reticenți să discute despre caracteristicile SOGIESC și despre nevoile relevante, din cauza temerii de stigmatizare.

În plus, solicitanții trebuie informați într-o etapă timpurie a procedurii că trebuie să comunice autorităților competente dacă nu se simt bine, dacă au nevoie de sprijin psihologic sau medical, dacă au trecut prin experiențe traumatizante grave, de exemplu tortură, viol sau forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală, pentru a putea beneficia de sprijin adecvat. De asemenea, aceste elemente sunt deosebit de relevante în cazul persoanelor LGBTIQ, din cauza circumstanțelor specifice care le fac mai vulnerabile la violență și izolare (pentru mai multe informații despre identitățile și nevoile intersecționale ale solicitanților LGBTIQ, vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – notă de informare](#), secțiunea 2.2. „Intersecționalitatea în contextul azilului”).

În plus, solicitanții trebuie informați despre dreptul lor la consultanță juridică gratuită în timpul procedurii administrative, precum și despre dreptul de a solicita asistență și reprezentare juridică gratuită în cadrul procedurii de recurs și despre modul în care pot accesa aceste servicii ⁽⁹⁹⁾. Facilitarea accesului efectiv al solicitanților LGBTIQ la consultanță juridică îi poate ajuta să-și prezinte cererea în mod eficient și să participe activ la procesul de examinare. Consultanța juridică, asistența și interpretarea pot fi oferite și de către OSC-uri specializate sau de către alți actori relevanți, inclusiv de UNHCR.

⁽⁹⁷⁾ În ce privește confidențialitatea, trebuie luate în considerare următoarele elemente în cadrul mesajului de informare: niciuna dintre datele furnizate de solicitant autorităților competente nu este comunicată în afara acestor autorități fără consimțământul solicitantului. Pot exista excepții în anumite situații reglementate de legislația națională. Datele furnizate de solicitant nu se comunică în niciun caz autorităților din țara de origine.

⁽⁹⁸⁾ Decizia finală cu privire la tipul de garanții procedurale speciale este luată de către autoritatea decizională [articolul 20 alineatul (4) al doilea paragraf din APR].

⁽⁹⁹⁾ Articolele 16 și 17 din APR. Vezi și articolul 47 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene privind dreptul la o cale de atac eficientă, precum și ECRE/ELENA [European Council on Refugees and Exiles (Consiliul European pentru Refugiați și Exilați)/European Legal Network on Asylum (Rețeaua judiciară europeană în domeniul azilului)], [Legal Note on Access to Legal Aid in Europe](#) (Nota juridică privind accesul la asistență juridică în Europa), 2017.

În plus, solicitanții trebuie informați despre principalele dispoziții prevăzute în partea a III-a („Criteriile și mecanismele de determinare a statului membru responsabil”) din AMMR, în special în ceea ce privește dreptul lor de a fi reușiți cu alți membri ai familiei sau cu rude aflate în alt stat membru ⁽¹⁰⁰⁾. În funcție de practica națională și de cadrul de reglementare, acest lucru poate include reunirea cu soțul/soția sau partenerul de același sex în alt stat membru, în anumite condiții. Dacă sunt identificate condiții care pot declanșa procedurile AMMR, trebuie furnizate informații suplimentare despre procedurile relevante, termenele estimative, precum și despre drepturile și obligațiile solicitanților.

5.1.3. Condițiile și procesul de primire

Conform dispozițiilor prevăzute în DCP (2024) ⁽¹⁰¹⁾, toți solicitanții trebuie să fie informați cu privire la condițiile de primire, inclusiv cu privire la drepturile și obligațiile lor, dar și la drepturile specifice ale persoanelor cu nevoi speciale de primire, care includ, printre altele, solicitanții cu SOGIESC diverse ⁽¹⁰²⁾. Aceste informații trebuie furnizate cât mai curând, dar nu mai târziu de trei zile de la formularea cererii sau în termenul prevăzut pentru înregistrarea acesteia, în conformitate cu APR.

Pe lângă informațiile furnizate în faza timpurie a primirii (la sosire), furnizarea continuă de informații despre drepturile și obligațiile solicitanților reprezintă unul dintre cele mai importante elemente ale întregului proces de primire.

Pe parcursul șederii lor în centrele de cazare, solicitanții trebuie informați, printre altele, despre serviciile și asistența, activitățile, școlile și cursurile disponibile, inclusiv cele care sunt destinate sau sunt deosebit de relevante pentru persoanele LGBTIQ. Informațiile despre regulile de ordine internă trebuie să includă și obligațiile solicitanților față de ceilalți solicitanți (precum respectarea diversității SOGIESC și a drepturilor persoanelor LGBTIQ) (vezi și [secțiunea 5.4. „Sensibilizarea solicitanților cu privire la SOGIESC”](#)).

Solicitanții trebuie informați despre procedurile de identificare și de evaluare care au loc în sistemul de primire, ca metodă de a identifica persoanele cu nevoi speciale de primire și de a asigura accesul acestora la condițiile de primire corespunzătoare, inclusiv îndrumarea lor către autoritățile competente sau alți furnizori de servicii ⁽¹⁰³⁾. Este important să li se explice solicitanților ce înseamnă nevoile speciale (inclusiv exemple de nevoi ale solicitanților cu SOGIESC diverse), ce tipuri de servicii suplimentare pot primi în funcție de aceste nevoi, cine este responsabil de furnizarea lor și cum pot accesa aceste servicii, conform reglementărilor naționale. Pentru persoanele cu SOGIESC diverse, condițiile speciale de primire pot include, de exemplu: dreptul de a fi cazați împreună cu soțul/soția sau membrii familiei în condiții care asigură intimitatea, dreptul de a primi servicii medicale specifice, inclusiv în domeniul sănătății sexuale și reproductive ⁽¹⁰⁴⁾, dreptul la tratament și sprijin psihologic, inclusiv servicii de

⁽¹⁰⁰⁾ Articolele 19 și 25-28 din AMMR.

⁽¹⁰¹⁾ Considerentul 12 și articolul 5 din DCP (2024).

⁽¹⁰²⁾ Articolul 24 litera (f) din DCP (2024).

⁽¹⁰³⁾ Pentru mai multe informații despre identificarea și evaluarea nevoilor speciale de primire ale solicitanților LGBTIQ, vezi EUAA, [Ghid practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – primirea](#), noiembrie 2024, capitolul 3. „Identificarea, evaluarea și răspunsul la nevoile solicitanților cu SOGIESC diverse”.

⁽¹⁰⁴⁾ Astfel cum este definit la articolul 22 alineatul (1) din DCP (2024).

consiliere sau reabilitare, acolo unde este necesar, dreptul de a primi articole nealimentare (de exemplu, produse de igienă) care corespund nevoilor reale ale acestora.

De asemenea, solicitanții trebuie informați că pot raporta sau dezvălui responsabililor cu primirea orice nevoi speciale pe care le-ar putea avea, în condiții de confidențialitate și în orice moment, pentru a primi sprijinul corespunzător. Sunt incluse aici și nevoile speciale ale persoanelor cu SOGIESC diverse. De asemenea, li se va explica cui se pot adresa, în special dacă există persoane sau puncte de contact responsabile pentru aspectele legate de SOGIESC (sau aspectele de gen sau grupurile vulnerabile în general) și cum pot lua legătura cu acestea.

5.1.4. Informații privind organizațiile LGBTIQ

În primul rând, solicitanții au dreptul de a contacta și de a comunica cu UNHCR și cu orice altă organizație care oferă consiliere juridică sau alte forme de consultanță, conform legislației naționale ⁽¹⁰⁵⁾. În mod similar, pe durata șederii în centrele de cazare, solicitanții au dreptul să primească informații despre organizațiile sau grupurile care oferă asistență și reprezentare juridică specifică, precum și despre organizațiile care ar putea să-i ajute sau să-i informeze cu privire la condițiile de primire disponibile, inclusiv cu privire la serviciile medicale ⁽¹⁰⁶⁾. Printre aceste organizații se numără și organizații specializate în drepturile persoanelor LGBTIQ (organizații LGBTIQ), care oferă asistență juridică sau alte tipuri de servicii, consiliere sau sprijin pentru persoanele LGBTIQ sau pentru solicitanții cu acest profil specific.

Organizațiile LGBTIQ de la nivel local, național, regional sau internațional oferă adesea o gamă largă de servicii și posibilități destinate protejării drepturilor și stării de bine ale persoanelor LGBTIQ, inclusiv a celor care solicită protecție internațională. Printre aceste servicii se numără furnizarea de informații despre drepturi, consiliere și reprezentare juridică și psihosocială, servicii de reabilitare, formare profesională și organizarea de centre sociale sau grupuri de sprijin *inter pares* pentru persoanele cu SOGIESC diverse.

În calitate de responsabil cu primirea sau de responsabil cu înregistrarea/ofițer de decizie în cadrul procedurii de azil, este important să păstrați informații și date de contact actualizate ale organizațiilor relevante ⁽¹⁰⁷⁾, inclusiv ale celor care sprijină persoanele LGBTIQ, pentru a putea informa solicitanții despre serviciile disponibile și despre cum le pot accesa. De asemenea, se recomandă să îndrumați solicitanții interesați către aceste organizații, cu acordul lor, atunci când acest lucru este în conformitate cu atribuțiile dumneavoastră, conform legislației sau practicii naționale.

⁽¹⁰⁵⁾ Articolul 8 alineatul (4) din APR.

⁽¹⁰⁶⁾ Articolul 5 alineatul (1) din DCP (2024).

⁽¹⁰⁷⁾ De exemplu, Inițiativa *Rainbow Refugees Welcome* a creat o [hartă](#) cu adăposturile LGBTIQ și locurile din Europa unde au fost implementate bune practici pentru a răspunde mai bine nevoilor refugiaților LGBTIQ. În mod similar, ILGA-Europe a realizat o [listă de contacte](#) (inclusiv organizații, instituții, linii telefonice active în diverse țări din UE) pentru persoanele LGBTIQ care fug din Ucraina. În plus, ILGA-Europe are o [listă](#) cu membrii săi din 54 de țări din Europa și Asia Centrală, care poate fi consultată pentru a identifica organizațiile LGBTIQ relevante ce activează în fiecare țară din spațiul UE+.

5.2. Cum trebuie prezentate informațiile

Având în vedere că motivele pentru solicitarea azilului pot fi foarte sensibile sau personale, printre ele numărându-se persecuția legată de caracteristicile SOGIESC ale unei persoane, cetățenii țărilor terțe/apatrizii și solicitanții ar putea ezita să împărtășească informații sau să pună întrebări în mod deschis. Este important ca responsabilii cu primirea, ofițerii de decizie și responsabilii cu înregistrarea să fie conștienți de aceste situații posibile și să țină cont de ele atunci când furnizează informații.

Informațiile pot fi furnizate fie individual, fie colectiv (unui grup mai mare de persoane în același timp). Informațiile pot fi transmise solicitanților printr-o varietate de canale, inclusiv prin comunicare orală, materiale informative tipărite, materiale digitale și materiale audiovizuale.

În toate cazurile, trebuie să vă asigurați de faptul că toate informațiile și, în special, informațiile referitoare la drepturi, obligații, procedura de azil și cazul individual al solicitantului, sunt înțelese pe deplin și corect. În cazul solicitanților LGBTIQ, este recomandat ca informațiile (parțial sau integral) să fie comunicate individual (de exemplu, printr-o sesiune de informare sau înainte/după interviul individual), din cauza naturii sensibile a SOGIESC, care poate necesita o atenție specială și garanții de confidențialitate.

Materialele colective de informare, de exemplu pliante, afișe sau videoclipuri despre diversitate, drepturile LGBTIQ, incluziune, combaterea discriminării sau, mai specific, despre drepturile solicitanților LGBTIQ în contextul azilului și nu numai (de exemplu, în țara de azil) pot fi distribuite sau afișate în zonele sau spațiile relevante (spații sigure, zone de așteptare, săli de interviu, facilități de igienă/toalete, spații medicale, facilități de custodie publică și pe site-ul autorităților competente). De asemenea, se recomandă ca materialele vizibile prietenoase cu LGBTIQ (de exemplu, reprezentări ale curcubeului, postere etc.) să fie afișate în birourile și sălile de interviu confidențiale sau în încăperile care sunt de obicei destinate sesiunilor private (de exemplu, interviuri individuale, săli folosite pentru evaluarea vulnerabilității în cadrul procesului de primire).

Informațiile trebuie oferite tuturor solicitanților, inclusiv copiilor și adolescenților, indiferent dacă depun cererea individual sau ca parte a unei familii, precum și persoanelor aflate în centre de custodie publică ⁽¹⁰⁸⁾.

În sfârșit, având în vedere că sprijinul *inter pares* este deosebit de important pentru persoanele LGBTIQ aflate în situație de migrație și strămutare forțată, puteți încuraja și sprijini solicitanții LGBTIQ, în special în centrele de cazare, să-și creeze propriile canale de comunicare (de exemplu, prin aplicații mobile sau rețele de socializare) pentru a-și consolida rețeaua și a face schimb de informații corecte.

Tabelul următor oferă **recomandări practice** pentru toate tipurile de profesioniști care activează în domeniul azilului și al primirii, în ceea ce privește elaborarea și implementarea strategiilor și a activităților de furnizare a informațiilor.

⁽¹⁰⁸⁾ UNHCR, [Need to Know Guidance: Working with Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, Intersex and Queer Persons in Forced Displacement](#) (Ghid de informații necesare: lucrul cu persoane lesbiene, gay, bisexuale, transgen, intersexuale și queer aflate în situații de strămutare forțată), 2021.

Recomandări privind furnizarea de informații

- Materialele de comunicare și de informare trebuie concepute și prezentate într-un mod care reflectă diversitatea și evidențiază grupuri diferite, inclusiv în ceea ce privește SOGIESC. Când se folosesc materiale vizuale sau animații, figurile umane trebuie să fie diverse și/sau neutre din punctul de vedere al genului, evitând reprezentările stereotipe ale bărbaților/femeilor sau ale persoanelor cu SOGIESC diverse.
- Este important să acordați o atenție sporită atunci când concepeți sau diseminați broșuri și pliante care conțin informații despre drepturile persoanelor LGBTIQ și serviciile furnizate. Când interacționați cu solicitanți cu SOGIESC diverse, evitați să le dezvăluiți caracteristicile SOGIESC (*outing*) ⁽¹⁰⁹⁾ fără consimțământul lor, întrucât o astfel de dezvăluire poate duce la stigmatizare, hărțuire și discriminare din partea altor solicitanți sau a comunității gazdă. În acest scop:
  - folosiți un design neutru pentru materialele informative;
  - includeți diverse informații și teme, nu vă concentrați exclusiv pe aspectele legate de LGBTIQ;
  - amplasați materialele informative în aceleași locuri ca și celelalte materiale de comunicare.
- Țineți cont de importanța limbajului și a comunicării sensibile la gen când oferiți informații. Evitați să folosiți pronume sau adjective care indică genul (masculin sau feminin) și alegeți termeni neutri (precum „persoana”) când vă referiți la orice individ (fie că este vorba despre un membru al personalului sau despre un solicitant).
- De asemenea, trebuie să acordați o atenție sporită atunci când organizați sesiuni de informare de grup pentru solicitanții LGBTIQ, deoarece participarea la astfel de activități poate expune caracteristicile SOGIESC ale participanților în fața altor solicitanți, membri ai comunității gazdă sau colegi de grup, fără consimțământul lor. Confidențialitatea și intimitatea trebuie întotdeauna protejate cu maximă atenție. Este recomandat ca măsurile de protecție să fie stabilite în prealabil, de preferință după consultarea cu persoanele participante sau (dacă acestea nu sunt cunoscute sau disponibile) cu alți solicitanți LGBTIQ ori cu experți în domeniul SOGIESC (cum ar fi OSC-uri sau persoane de contact specializate în SOGIESC din cadrul autorităților). Este esențial să aveți în vedere că persoanele LGBTIQ nu formează un grup omogen și, ca atare, au nevoi și experiențe diferite.

Pentru îndrumări detaliate privind furnizarea de informații în cadrul procedurii de examinare, vezi [Ghidul practic privind solicitantii cu SOGIESC diverse – procedura de examinare](#), secțiunea 1.1. „Importanța încrederii”, secțiunea 4.2.1. „Furnizarea informațiilor” și secțiunea 4.4. „Încheierea interviului”.

⁽¹⁰⁹⁾ *Outing* înseamnă actul de a dezvălui caracteristicile SOGIESC ale unei persoane fără consimțământul acesteia.

Recomandări privind furnizarea de informații

Pentru mai multe îndrumări privind furnizarea de informații în contextul primirii, vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – primirea](#), secțiunea 2.2. „Reducerea riscurilor”, tabelul 4 – Furnizarea de informații, secțiunea 3.1.1. „Autoidentificarea”, tabelul „Facilitarea autoidentificării: provocări, obstacole și recomandări” și secțiunea 4.2.4. „Furnizarea de informații”.

Instrument EUAA conex

Portalul EUAA [Let's Speak Asylum](#) (Să vorbim despre azil) oferă îndrumări și un set standardizat de instrumente practice și șabloane menite să sprijine țările UE+ în implementarea activităților de informare pe parcursul procedurilor de azil, al procedurii Dublin, în procesul de primire și de relocare. Se oferă îndrumări speciale cu privire la persoanele cu nevoi speciale, inclusiv cu privire la solicitanții LGBTIQ. În plus, portalul include o bibliotecă de materiale informative care poate ajuta utilizatorii să creeze materiale de calitate, bazate pe bune practici, precum și materiale selectate realizate de autoritățile din statele UE+ și de alte entități.

Bună practică

La Centrul național de sosire, UDI afișează pe ecrane informații referitoare la accesul solicitanților la *Skeiv Verden (Queer World)*, o organizație națională ce oferă activități sociale și consiliere individuală pentru membrii comunității LGBTIQ provenind din medii minoritare, inclusiv pentru solicitanții de protecție internațională. Informațiile, inclusiv datele de contact, sunt afișate în diferite limbi vorbite de solicitanți.

5.2.1. Vizibilitate pentru diversitate și SOGIESC

Orice material informativ care explică ce este protecția internațională trebuie să conțină întotdeauna o trimitere la cele cinci motive de persecuție prevăzute de Convenția de la Geneva, în temeiul cărora se poate recunoaște statutul de refugiat, inclusiv teama de persecuție din cauza apartenenței la un anumit grup social ca motiv posibil pentru solicitarea de azil. Aceste trimiteri pot fi însoțite de exemple concrete de membri ai unor grupuri sociale specifice, cum ar fi persoanele cu SOGIESC diverse. În mod similar, în ceea ce privește primirea, informațiile oferite solicitanților trebuie să includă detalii despre drepturile și condițiile speciale de primire de care pot beneficia solicitanții LGBTIQ, precum și despre modalitățile de accesare a acestor drepturi și servicii.

De asemenea, pentru a susține vizibilitatea și a crea un mediu sigur, se pot afișa simboluri LGBTIQ, de exemplu curcubeie sau steagurile comunității trans în incintele autorităților

competente în domeniul primirii și al azilului frecventate de solicitanți (de exemplu, centrele de cazare și spațiile unde au loc înregistrarea și interviurile).

Cu ocazia zilelor sau a perioadelor dedicate conștientizării LGBTIQ, se pot organiza sesiuni de informare privind drepturile persoanelor cu SOGIESC diverse sau alte tipuri de acțiuni și activități. De exemplu, ca declarație de susținere pentru diversitatea SOGIESC, se poate arbora steagul curcubeu sau alte steaguri relevante la locul dumneavoastră de muncă cu ocazia Zilei internaționale împotriva homofobiei și transfobiei (17 mai), a Zilei internaționale a asumării publice (11 octombrie), a Zilei internaționale a vizibilității persoanelor transgender (31 martie) sau în timpul evenimentelor *Pride*.

Se recomandă ca personalul și autoritățile competente în domeniul azilului și al primirii să consulte regulat OSC-urile, UNHCR și alte instituții relevante, dar și direct solicitanții LGBTIQ (de exemplu, prin discuții de tip focus-grup), pentru a identifica cele mai sigure și adecvate modalități de concepere și derulare a activităților de informare de acest tip.

Bună practică

În Țările de Jos, autoritatea națională de recepție (COA) arborează steagul-curbueu în toate sediile COA cu ocazia Zilei internaționale împotriva homofobiei și transfobiei și a Zilei internaționale a asumării publice ⁽¹¹⁰⁾.

5.3. Consolidarea capacităților personalului în ceea ce privește SOGIESC

Este extrem de important ca personalul din domeniul azilului și al primirii să fie bine informat și să aibă cunoștințe solide despre termenii, aspectele și nevoile specifice legate de SOGIESC în raport cu atribuțiile și responsabilitățile sale. Atitudinea joacă, de asemenea, un rol esențial: este important ca personalul să fie accesibil, deschis, empatic și lipsit de prejudecăți față de solicitanții de azil cu SOGIESC diverse.

Formarea și consolidarea capacităților personalului din domeniul azilului și al primirii sunt prevăzute în mod explicit de DPA (reformată) și de DCP (reformată), ca obligație a statelor membre ⁽¹¹¹⁾.

Pentru **managerii și responsabili de elaborarea politicilor publice** din domeniul azilului și al primirii, este important să vă asigurați că formarea de bază privind aspectele legate de SOGIESC și diversitate, în special cele relevante pentru caracteristicile SOGIESC diverse în contextul azilului, este disponibilă întregului personal implicat în procedurile de azil și în furnizarea condițiilor de primire, inclusiv interpreților.

⁽¹¹⁰⁾ COA, [Rainbow flags at the COA locations](https://www.coa.nl/nl/nieuws/regenboogvlaggen-op-de-coa-locaties) (Steaguri-curbueu în locațiile COA), COA website, 18 mai 2020, <https://www.coa.nl/nl/nieuws/regenboogvlaggen-op-de-coa-locaties> (disponibil în neerlandeză).

⁽¹¹¹⁾ Considerentele 32 și 42, articolul 4 alineatul (8), articolul 13 alineatul (7) punctul 9 litera (a), articolul 20 alineatul (5) din DPA, articolul 20 alineatul (8), articolul 25 alineatul (2) litera (a), articolul 26 alineatul (6), articolul 28 alineatul (2) și articolul 33 alineatul (1) din DCP (2024).

Se recomandă organizarea de sesiuni de formare pentru actualizarea cunoștințelor, întrucât conceptele, tendințele și nevoile legate de SOGIESC sunt într-un proces constant de evoluție. Asigurați-vă că programele de formare includ îndrumări și informații despre utilizarea terminologiei corecte. Organizațiile LGBTIQ ⁽¹¹²⁾ pot fi angrenate în organizarea și facilitarea acestor cursuri de formare. Pentru a obține rezultate pe termen lung în consolidarea capacităților, se pot organiza cursuri de tip „formare a formatorilor”. Această modalitate este relevantă în special în cazul agențiilor și autorităților care au o fluctuație mare a personalului.

Acest tip de formare trebuie să conțină următoarele:

- prezentarea elementelor și a termenilor de bază SOGIESC, precum și a aspectelor specifice persoanelor LGBTIQ strămutate;
- cadrul juridic de bază;
- normele și combaterea prejudecăților implicite;
- limbajul și comunicarea respectuoasă și favorabilă incluziunii;
- crearea de spații sigure;
- primul răspuns la incidentele de violență și abuz ⁽¹¹³⁾.

Personalul specializat (de exemplu, lucrători sociali, psihologi, personal medical) implicat în gestionarea vulnerabilității la primire (identificare, evaluare, intervenție, gestionarea cazurilor) trebuie să beneficieze de formare avansată, care să includă identificarea semnelor și a indicatorilor de vulnerabilitate, realizarea evaluărilor vulnerabilității, gestionarea cazurilor individuale. În mod similar, responsabilii cu înregistrarea și ofițerii de decizie trebuie să aibă acces la formare adaptată atribuțiilor lor. Personalul relevant al autorităților competente în domeniul azilului, precum și orice cadru medical, psiholog sau alt profesionist care oferă consiliere privind necesitatea acordării unor garanții procedurale speciale, trebuie să fie instruit în recunoașterea semnelor de vulnerabilitate ale unui solicitant care ar putea avea nevoie de astfel de garanții procedurale speciale, inclusiv ale solicitanților cu SOGIESC diverse.

Pe lângă cursurile de formare și atelierele dedicate, puteți oferi și alte oportunități și activități de dezvoltare a capacității profesionale, de exemplu:

- sesiuni scurte de informare susținute de experți LGBTIQ din partea OSC-urilor, a organizațiilor internaționale sau a altor autorități naționale, destinate personalului și axate pe elemente specifice legate de SOGIESC;
- diseminarea materialelor de informare și de consolidare a capacităților (pliante, materiale online, ghiduri și instrumente);
- participarea la grupuri de lucru tematice, vizite de schimb de experiență/studiu sau întâlniri tematice legate de drepturile solicitanților cu SOGIESC diverse.

⁽¹¹²⁾ Vezi și ORAM International, [Sexual & Gender Minority Refugees Safe Space Checklist](#) (Lista de verificare privind spațiile sigure pentru refugiați din minoritățile sexuale și de gen), 2015.

⁽¹¹³⁾ Deosebit de relevant în contextul primirii.

Cursuri de formare conexe

- EUAA oferă modulul de formare „**Solicitanți cu SOGIESC diverse**”, destinat personalului din domeniul azilului și al primirii. Acest modul ajută practicienii să înțeleagă provocările posibile și impactul aferent pe care solicitanții LGBTIQ îl pot resimți în contextul azilului, să evalueze modul în care sunt abordate nevoile acestora în cadrul procedurii de azil și să adopte o abordare sensibilă față de solicitanții LGBTIQ ⁽¹¹⁴⁾.
- Organizația Internațională pentru Migrație (OIM) și UNHCR au conceput împreună un **pachet de formare cuprinzător privind protecția persoanelor cu SOGIESC diverse**. Pachetul se adresează atât personalului acestor organizații, cât și comunității umanitare mai largi și acoperă o gamă variată de teme, inclusiv terminologia, dreptul internațional, comunicarea, protecția, returnarea voluntară asistată și reintegrarea, precum și determinarea statutului de refugiat, toate punând accentul pe ghiduri practice pentru birourile OIM și UNHCR și organizațiile partenere ⁽¹¹⁵⁾.
- Consiliul Europei a elaborat un modul de formare online, cu învățare în ritm propriu, intitulat „**Persoanele LGBTI în contextul procedurii de azil**”. Modulul este disponibil public și se adresează juriștilor, dar poate fi utilizat și de responsabili cu primirea și cu azilul, precum și de alți actori relevanți ⁽¹¹⁶⁾.

5.4. Sensibilizarea solicitanților cu privire la SOGIESC

Această secțiune are ca scop promovarea unui comportament respectuos față de solicitanții LGBTIQ în rândul tuturor solicitanților (inclusiv al celor heterosexuali și cisgen).

Autoritățile de primire trebuie să ofere solicitanților informații despre condițiile de primire, inclusiv informații specifice despre sistemul lor de primire, precum și despre drepturile și obligațiile solicitanților intrați în sistemul de primire ⁽¹¹⁷⁾. Aceste informații pot fi furnizate (în principiu) în scris, dar și oral, de exemplu, prin sesiuni de informare colective sau individuale. Ca parte a procesului de furnizare a informațiilor, este important ca solicitanții să fie informați despre dreptul de a fi protejați împotriva violenței și a discriminării, inclusiv din motive legate de SOGIESC. În acest sens, este important să se acorde atenție faptului că discriminarea bazată pe SOGIESC (dar și pe alte criterii, cum ar fi religia, originea etnică etc.) este interzisă în UE ⁽¹¹⁸⁾.

Totodată, este important de reținut că eficacitatea activităților, a politicilor sau a măsurilor menite să reducă atitudinile negative față de persoanele LGBTIQ variază. Aceasta depinde de tipul intervenției, de contextul în care este aplicată (loc, moment, etapă a vieții persoanei etc.) și de calitatea implementării. De exemplu, persoanele LGBTIQ cărora li s-a acordat deja

⁽¹¹⁴⁾ Modulul de formare EUAA [Solicitanți cu SOGIESC diverse](#).

⁽¹¹⁵⁾ UNHCR-OIM, [SOGIESC and Migration Training Package](#) (Pachet de formare în materie de SOGIESC și migrație), 2021.

⁽¹¹⁶⁾ Consiliul Europei, [HELP course on LGBTI Persons in the Asylum Procedure](#) (Cursul HELP privind persoanele LGBTI în procedura de azil), 2023.

⁽¹¹⁷⁾ Articolul 5 alineatul (1) din DCP (2024).

⁽¹¹⁸⁾ Articolul 21 alineatul (1) din Cartă:

„[s]e interzice discriminarea de orice fel, bazată pe motive precum sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, un handicap, vârsta sau orientarea sexuală”; interzicerea discriminării se bazează și pe câteva legi naționale relevante.

protecția internațională pot fi invitate să-și împărtășească povestea în fața solicitanților de azil, în efortul de a stimula empatia și de a promova o atitudine mai deschisă. Trebuie acționat însă cu prudență, deoarece este posibil ca solicitanții să nu fie capabili să manifeste empatie, din diverse motive. În acest caz, astfel de intervenții pot fi contraproductive, pot cauza prejudicii și pot duce la situații nesigure pentru persoanele LGBTIQ ⁽¹¹⁹⁾.

Din acest motiv, se recomandă ca, pe durata procedurii de azil, accentul să fie pus pe comportamentul solicitanților, precum și pe drepturile și obligațiile acestora. Intervențiile menite să îmbunătățească atitudinile negative ale solicitanților ar fi mai eficiente probabil după obținerea statutului de protecție internațională, ca parte a procesului de integrare în societate.

Ideii de reținut

- Asigurați-vă că toți solicitanții sunt informați încă din faza timpurie a procedurii de azil cu privire la motivele pentru care se poate solicita azilul, într-un limbaj simplu și accesibil. Aceste motive includ, printre altele, teama bine întemeiată de persecuție din cauza apartenenței la un anumit grup social. În cadrul procesului de furnizare de informații, puteți oferi exemple de „anumite grupuri sociale”, inclusiv grupul persoanelor cu SOGIESC diverse, pentru a sprijini o mai bună înțelegere din partea solicitanților.
- Când se utilizează traducerea sau medierea culturală în timpul furnizării de informații, asigurați-vă că interpretul cunoaște termenii corecți și adecvați, sensibili la gen și SOGIESC, în ambele limbi.
- Informați solicitanții SOGIESC despre existența organizațiilor LGBTIQ și, la cerere, îndrumați-i către acestea.
- Elaborați materiale informative și de conștientizare legate de SOGIESC în mai multe limbi și adaptate diferitelor grupuri de solicitanți, de exemplu copii, persoane cu dizabilități sau persoane analfabete. Distribuiți sau afișați aceste materiale sub diverse forme și moduri, după caz (de exemplu, sesiuni de informare, pliante, postere, videoclipuri etc.).
- Promovați vizibilitatea SOGIESC (steagul-curbcubeu, simboluri etc.) și creați spații sigure în interacțiunea cu solicitanții LGBTIQ. Încercați să fiți deschis, empatic și lipsit de prejudecăți. Vezi și [secțiunea 3.1. „Crearea spațiilor sigure”](#).
- Organizați, susțineți și/sau participați la activități de formare pentru consolidarea capacităților, de exemplu ateliere și cursuri de formare pe teme SOGIESC, inclusiv informații despre folosirea unei terminologii corecte și adoptarea unei atitudini fără prejudecăți și empatică față de solicitanții LGBTIQ.

⁽¹¹⁹⁾ Hanneke Felten, [Rainbows and refugees: Verkennend onderzoek naar wat werkt bij het vergroten van de acceptatie van LHBT onder vluchtelingen](#), Kennisplatform Inclusief Samenleven (Cercetare exploratorie privind ceea ce funcționează în creșterea nivelului de acceptare a refugiaților LGBT), 2016 (disponibil în limba neerlandeză).

Idei de reținut

- Asigurați-vă că sunteți la curent cu garanțiile procedurale speciale și cu nevoile speciale de primire ale solicitanților LGBTIQ și cu modul în care să le implementați.
- Informați toți solicitanții cu privire la faptul că discriminarea, hărțuirea, abuzul sau orice alt tip de comportament inadecvat legat de SOGIESC sunt interzise și că cei care le comit vor fi supuși sancțiunilor și/sau urmăririi penale.
- Luați măsuri imediate și adecvate, inclusiv raportarea incidentelor și aplicarea de sancțiuni, dacă au loc acte de discriminare sau violență împotriva unui solicitant pe baza caracteristicilor sale SOGIESC.
- Aplicați metode recunoscute și bazate pe dovezi pentru a îmbunătăți atitudinile negative ale solicitanților față de persoanele LGBTIQ, astfel încât să evitați vătămarea persoanelor sau agravarea situației. Discutați cu solicitanții și colaborați cu experți sau organizații specializate în domeniul LGBTIQ pentru a stabili cea mai adecvată metodă de intervenție, de la caz la caz.

6. Cooperarea și coordonarea

Este necesară o abordare multilaterală pentru a coordona eforturile de a le permite solicitanților cu SOGIESC diverse să-și exercite drepturile și de a le lua în considerare nevoile speciale pe întregul parcurs al procedurii de azil. După cum s-a menționat anterior, acești solicitanți pot fi expuși unor riscuri și provocări diferite în țara de origine, pe parcursul tranzitului și/sau în țara gazdă. Este imposibil ca o singură parte interesată să poată acoperi toate nevoile de protecție ale acestor solicitanți (sau ale oricărui solicitant). Mai mult, nevoile în cauză sunt adesea mai mari decât opțiunile și resursele disponibile, prin urmare sunt necesare o cooperare și o coordonare solide.

Având în vedere cele de mai sus, în acest capitol vom analiza diferite aspecte ale coordonării și cooperării în contextul azilului, adresându-ne în special **responsabililor de elaborarea politicilor publice și managerilor**. Recomandările adresate tuturor actorilor și funcțiilor implicate în sistemul de azil sunt, de asemenea, prezentate mai jos.

La nivel național sunt implicate diverse părți interesate în diferitele etape ale procesului de azil, inclusiv în elaborarea politicilor, în procesul legislativ, în procesul decizional și la nivel operațional. De asemenea, pot fi implicate părți interesate care activează în domeniul protecției frontierelor (terestre, aeriene și maritime), precum și la nivel regional (de exemplu, regiuni administrative, state federale și provincii). În mod similar, în mai multe state membre, două autorități distincte sunt responsabile cu procesul de azil, respectiv de primire a solicitanților. Mai concret, printre părțile interesate care sunt implicate în mod obișnuit în procesele de coordonare și cooperare se numără autoritățile competente în domeniul azilului și al primirii, autoritățile locale, lucrătorii sociali, personalul medical, OSC-urile, polițiștii de frontieră, forțele de ordine, mediul academic, organizațiile de apărare a drepturilor omului și grupurile de reflecție.

În domeniul azilului este adesea necesară implicarea la diverse niveluri, în funcție de rolul și de responsabilitățile fiecăruia. Este important să identificați actorii relevanți care vă pot ajuta să găsiți soluții pentru a răspunde nevoilor solicitanților cu SOGIESC diverse. La un nivel superior, cum ar fi elaborarea politicilor și a legislației, deciziile trebuie să se bazeze pe date concrete și să reflecte în mod fidel nevoile, provocările și realitățile cu care se confruntă acești solicitanți cu SOGIESC diverse. Demersurile acestea pot fi susținute de jurisprudență, studii de specialitate, rapoarte și recomandările tratatelor ONU relevante ⁽¹²⁰⁾.

Următoarele considerații se adresează **managerilor** și au scopul de a promova coordonarea și colaborarea la diferitele niveluri în contextul azilului.

- **Consolidarea capacităților (formare).** Puteți promova, organiza și facilita sesiuni de formare și consolidare a capacităților pentru personal, mai ales atunci când lucrează direct cu solicitanții. Aceste inițiative de consolidare a capacităților pot include și alți participanți sau colaboratori (atât ca facilitatori, cât și ca participanți), precum agenții,

⁽¹²⁰⁾ De exemplu, [expertul independent privind orientarea sexuală și identitatea de gen](#) din cadrul Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului a elaborat recomandări detaliate privind modul în care statele pot adopta legislații și politici eficiente pentru combaterea discriminării persoanelor LGBTIQ, inclusiv în contextul migrației forțate.

autorități sau organizații specializate în SOGIESC și/sau în sprijinirea persoanelor cu nevoi speciale în procedurile de azil. Există o varietate de materiale de instruire disponibile online (autoinstruire), alături de cele oferite de EUAA, de organizații internaționale, entități regionale și naționale și de OSC-uri ⁽¹²¹⁾. Este important ca personalul să participe la cursuri de formare periodică; aveți grijă să evitați suprapunerea activităților de formare (în ceea ce privește subiectele/temele), deoarece ar putea avea un impact negativ asupra performanței și stării de bine a personalului.

- **Schimbul de informații.** Informații autoritățile locale și alți actori locali despre acțiunile care promovează drepturile și bunăstarea solicitanților cu SOGIESC diverse, creșteți gradul de conștientizare cu privire la problemele-cheie legate de acești solicitanți și identificați posibile sinergii cu alte părți interesate. Mai mult, și fără a aduce atingere legislației și reglementărilor privind protecția datelor, trebuie să dezvoltați și să mențineți un sistem care să permită partajarea continuă a informațiilor esențiale între autoritățile competente în domeniul primirii și al azilului, pentru ca riscurile, vulnerabilitățile și nevoile să fie identificate și gestionate într-un mod eficient și complet.
- **Identificarea nevoilor și a provocărilor.** Identificați lacunele, provocările, suprapunerile și blocajele din procedurile legate de solicitantii cu SOGIESC diverse și implementați politici și activități care să le abordeze, implicând și alte autorități competente și actori atunci când este relevant sau necesar.
- **Cartografierea serviciilor și a resurselor disponibile.** Adesea, organizațiile de la nivel național sau local sunt competente sau dispun de resurse pentru a sprijini furnizarea de servicii sau gestionarea cazurilor în legătură cu solicitantii cu SOGIESC diverse. Este important să fie identificați acești actori, domeniile lor specifice de expertiză și resursele de care dispun, astfel încât toate părțile interesate, inclusiv solicitanții, să fie informate clar ⁽¹²²⁾.
  - **Implicarea tuturor actorilor relevanți.** Comunicați cu actorii locali (de exemplu, OSC-uri care lucrează în domeniul SOGIESC), municipalități și sectorul privat pentru a vă asigura că preocupările și prioritățile lor sunt ascultate. Discutați despre domeniile comune de lucru și colaborare cu toți actorii relevanți.
  - Stabiliți **mecanisme de coordonare** cu părțile interesate relevante. Aceste mecanisme ar putea include grupuri de lucru sau întâlniri regulate, care să abordeze tema interacțiunii cu persoanele cu SOGIESC diverse în contextul azilului sau chiar să se axeze pe aceasta ⁽¹²³⁾.

Tabelul oferă recomandări și sugestii practice suplimentare pentru promovarea sinergiilor, a cooperării și a coordonării, adresate diferiților actori și membri relevanți ai personalului din domeniul azilului.

⁽¹²¹⁾ Pentru mai multe informații despre formarea și consolidarea capacităților, vezi [secțiunea 5.3. „Consolidarea capacităților personalului în ceea ce privește SOGIESC”](#).

⁽¹²²⁾ De exemplu, ARDHIS a creat o [hartă](#) a asociațiilor europene care pot asista solicitanții LGBTIQ în procesul lor de solicitare a azilului. De asemenea, puteți găsi organizații relevante pe țară în [ILGA-Europe Membership Mapping](#). În plus, EUAA a creat o reprezentare grafică intitulată [Who is Who in International Protection in the EU+: Civil Society Organisations](#) (Entitățile importante din domeniul protecției internaționale în UE+: Organizațiile societății civile). Aceasta prezintă organizațiile din societatea civilă din țările UE+ care sunt direct implicate în furnizarea de servicii în cadrul sistemelor de azil și de primire.

⁽¹²³⁾ Un exemplu de coordonare eficientă este colaborarea între Fedasil, IOM și OSC-uri pentru consolidarea capacităților și depășirea provocărilor legate de tabuuri și de sensibilizarea pe teme LGBTIQ.

Recomandări pentru responsabili de elaborarea politicilor publice

- Faceți schimb de informații și date privind SOGIESC în contextul azilului și identificați probleme de interes comun cu autoritățile și organizațiile relevante, inclusiv cu OSC-urile, pentru a planifica și a coordona reformele politice și de reglementare eficace în acest domeniu.
- Susțineți eforturile de reprezentare și inițiați reforme legislative (de exemplu, pentru îmbunătățirea sistemului de azil) care să promoveze implementarea efectivă a standardelor înalte în domeniul azilului și al primirii, garantând astfel respectarea drepturilor solicitanților cu SOGIESC diverse pe întregul parcurs al procedurii de azil.
- Promovați revizuirea gestionării cazurilor și consolidarea capacităților responsabililor de elaborarea politicilor publice în cooperare cu instituții și agenții specializate în domeniul SOGIESC.

Recomandări pentru manageri

- Coordonați-vă și colaborați cu autoritățile, organizațiile și instituțiile relevante pentru a îmbunătăți serviciile, ținând cont de feedbackul primit de la solicitanți prin mecanismele de feedback instituite.
- Programați sesiuni de informare pe teme relevante pentru solicitanții cu SOGIESC diverse, invitând alți actori statali, organizații internaționale/regionale și OSC-uri care activează în acest domeniu.
- Organizați evenimente de tip teambuilding pentru personalul centrelor de azil/cazare. Invitați și alți parteneri să participe la activitățile selectate pentru a încuraja colaborarea, coordonarea și munca în echipă.
- Creați sinergii cu actorii relevanți pentru a susține împreună alocarea de resurse (financiare, umane) sau pentru a colabora la identificarea de oportunități de finanțare care să sprijine îmbunătățirea condițiilor din centrele de azil/cazare.

Linkuri utile

Proiectul SOGICA [*Sexual Orientation and Gender Identity Claims of Asylum* (Orientarea sexuală și identitatea de gen revendicări de azil)] a dezvoltat o secțiune dedicată ⁽¹²⁴⁾ cu liste de organizații care activează în domeniul SOGIESC și/sau al azilului, la nivel național, regional (inclusiv UE) sau internațional.

⁽¹²⁴⁾ Proiectul SOGICA, „Linkuri utile”, disponibil la <https://www.sogica.org/en/useful-links/>.

7. Gestionarea datelor și statistici

Colectarea de date reprezintă o componentă esențială în planificare, analiză, elaborarea politicilor și activitățile de reprezentare, iar domeniul SOGIESC în contextul azilului nu face excepție. Datele fiabile și comparabile pot furniza dovezi privind natura și amploarea fenomenelor, a tendințelor și a dificultăților întâmpinate în domeniul azilului. Aceste date pot indica necesitățile legate de politici publice, operațiuni, consolidarea capacităților și reforme legislative în acest sens.

Acest capitol detaliază importanța pe care o au pentru autoritățile competente în domeniul azilului culegerea de date și elaborarea de statistici într-un mod fiabil și cuprinzător. De asemenea, acesta oferă exemple privind tipurile de date care pot fi culese și făcute publice sub formă de statistici, precum și modalitățile prin care acest proces poate fi realizat conform dreptului relevant al UE.

Autoritățile naționale competente în domeniul azilului culeg și partajează date privind diverse aspecte ale sistemului de azil. În plus, statisticile oficiale ale UE cuprind informații despre numărul total de cereri și decizii, cetățenia solicitanților și rezultatul procedurilor (inclusiv tipul de statut acordat) ⁽¹²⁵⁾.

Elaborarea unor statistici fiabile și comparabile privind cererile de azil **motivate de SOGIESC**, la nivel național sau regional, poate sprijini în mod semnificativ planificarea eficace și elaborarea de politici adecvate (inclusiv în domeniul primirii) și poate contribui la creșterea vizibilității provocărilor cu care se confruntă solicitanții LGBTIQ, facilitând astfel protecția și incluziunea eficace a acestora, precum și evaluarea eficientă a cererilor lor.

Statistici și estimări legate de cererile de azil legate de SOGIESC

Estimările aproximative realizate în 2011 sugerează că există aproximativ 10 000 de solicitanți LGBTIQ în **UE** în fiecare an ⁽¹²⁶⁾.

Organizația germană *LGBTIQ Schwulenberatung* a estimat că în **Berlin**, în 2016, au existat aproximativ 3 500 de solicitanți cu SOGIESC diverse ⁽¹²⁷⁾.

⁽¹²⁵⁾ Pentru mai multe informații, vezi EUROSTAT, „Migrație și azil – Azil”, pagina web cu statistici disponibilă la <https://ec.europa.eu/eurostat/web/migration-asylum/asylum> și EUAA Data Analysis and Research, pagina web disponibilă la <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/data-analysis-and-research>, care include date privind accesul la procedură, sistemul de primire, decizia în primă instanță, indicatorii Dublin, soluționarea în recurs sau revizuire și relocare. Statisticile oficiale ale UE sunt produse de Eurostat în conformitate cu [Regulamentul \(UE\) 2020/851](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 862/2007 privind statisticile comunitare din domeniul migrației și protecției internaționale (JO L 198, 22.6.2020), dar nu sunt colectate direct de Eurostat. Eurostat procesează datele agregate de la autoritățile naționale conform definițiilor și specificațiilor tehnice convenite de comun acord, pe care țările UE+ le urmează pentru raportarea la nivelul Uniunii și care pot diferi de practicile lor naționale.

⁽¹²⁶⁾ Sabine Jansen și Thomas Spijkerboer, *Fleeing Homophobia, Asylum Claims Related to Sexual Orientation and Gender Identity in Europe* (Fuga de homofobie – cereri de azil legate de orientarea sexuală și identitatea de gen în Europa), COC Netherlands (Țările de Jos)/Vrije Universiteit Amsterdam, 2011, p. 15-16. Potrivit autorilor raportului, această cifră este anuală, nu doar pentru anul 2010. Autorii menționează că: *procentajul Belgiei ar trebui considerat un indicator mai fiabil al numărului de solicitanți LGBTI. Pe lângă aceste date, trebuie luat în considerare și numărul „ascuns” de cereri de azil legate de SOGIESC. Pe baza acestor presupuneri, o estimare aproximativă sugerează că în Uniunea Europeană ar exista până la 10 000 de cereri de azil anual legate de statutul LGBTI* (p. 16).

⁽¹²⁷⁾ Thomson Reuters Foundation, *Gay rights group to open center for LGBT asylum seekers in Berlin* (Grupul pentru drepturile persoanelor LGBT va deschide un centru pentru solicitanți de azil LGBT în Berlin), 22 ianuarie 2016.

În afara UE, conform statisticilor Ministerului de Interne al Regatului Unit, s-au depus 1 212 cereri de azil în **Regatul Unit** în 2019 și 1 012 în 2020, în care orientarea sexuală a fost un motiv al cererii, reprezentând 3 % din totalul cererilor din ambele perioade ⁽¹²⁸⁾.

7.1. Relevanța realizării de statistici privind azilul în legătură cu SOGIESC

Realizarea de statistici actualizate și comparabile este esențială pentru asigurarea transparenței și responsabilității sistemului de azil, precum și pentru furnizarea de date utile autorităților, responsabililor de elaborarea politicilor publice, organizațiilor, practicienilor în domeniul dreptului, consilierilor și personalului academic. Aceasta face parte din măsurile de management al calității care ar trebui să fie aplicate în orice sistem de azil ⁽¹²⁹⁾.

Statisticile mai fiabile și comparabile privind cererile de azil legate de SOGIESC, în ceea ce privește **procedurile și procesul decizional**, ar permite autorităților:

- să cuantifice și să compare ratele de recunoaștere la nivelul deciziilor inițiale/ administrative și la nivelul judiciar/de recurs;
- să compare modul de procesare și de luare a deciziilor pentru cererile SOGIESC față de cele bazate pe alte motive, acolo unde sunt disponibile astfel de date;
- să analizeze mai amănunțit adecvarea și eventualele prejudecăți în procesul decizional în ceea ce privește cererile SOGIESC;
- să planifice și să dezvolte sistemul de primire și serviciile asociate, inclusiv asigurarea unor condiții speciale de primire (precum servicii de cazare și servicii medicale) pentru acești solicitanți, precum și să elaboreze planuri de urgență ⁽¹³⁰⁾;
- să se pregătească pentru adaptări în lumina garanțiilor procedurale speciale relevante pentru acești solicitanți (vezi [Ghidul practic privind solicitanții cu SOGIESC diverse – procedura de examinare](#), capitolul 2. „Garanții procedurale speciale”) ⁽¹³¹⁾.

Toate aceste posibile utilizări ale statisticilor privind cererile SOGIESC sunt compatibile cu reglementările privind protecția datelor și drepturile fundamentale ale solicitanților, în special:

⁽¹²⁸⁾ Pentru cifrele din 2019, vezi UK Home Office, [Experimental Statistics: Asylum claims on the basis of sexual orientation](#) (Statistici experimentale: cereri de azil motivate de orientarea sexuală), actualizat la 24 septembrie 2020; pentru cifrele din 2020, vezi UK Home Office (Ministerul de Interne al Regatului Unit), [Experimental Statistics: Asylum claims on the basis of sexual orientation](#) (Statistici experimentale: cereri de azil motivate de orientarea sexuală), actualizat la 26 august 2021.

⁽¹²⁹⁾ Pentru mai multe informații, vezi Danisi, Dustin, Ferreira și Held, [Queering asylum in Europe – Legal And Social Experiences Of Seeking International Protection on grounds of Sexual Orientation and Gender Identity](#) (Integrarea perspectivei queer în sistemul de azil din Europa – experiențe juridice și sociale în solicitarea protecției internaționale pe baza orientării sexuale și a identității de gen), IMISCOE Research Series, Springer, 2021, capitolele 4 (secțiunea 5) și 11 (secțiunea 3.1).

⁽¹³⁰⁾ Deși datele și statisticile legate de SOGIESC pot fi extrem de utile în conceperea, planificarea și furnizarea condițiilor de primire, cifrele trebuie folosite cu precauție, având în vedere că un număr imposibil de definit de solicitanți LGBTIQ ar putea să nu-și bazeze cererea de azil pe SOGIESC din diverse motive (de exemplu, frica de stigmatizare, internalizarea homo/bi/trans/intersexfobiei, din cauza persecutării din alte motive) sau ar putea să-și dezvăluie caracteristicile SOGIESC mai târziu, după ce au petrecut deja o perioadă considerabilă în sistemul de primire.

⁽¹³¹⁾ Totuși, este important să se acționeze cu prudență, deoarece s-ar putea să existe solicitanți LGBTIQ care au dreptul la garanții procedurale speciale chiar dacă nu au depus o cerere legată de SOGIESC sau au obținut protecție internațională din alte motive.

dreptul la respectarea vieții private și de familie (articolul 7 din Cartă), protecția datelor cu caracter personal (articolul 8 din Cartă), nediscriminarea (articolul 21 din Cartă). Aceste utilizări vor fi compatibile dacă culegerea datelor și producerea statisticilor se fac într-un mod care face imposibilă identificarea unui solicitant individual pe baza acestor statistici (vezi [secțiunea 7.2. Modalități de prelucrare a datelor referitoare la SOGIESC](#) pentru detalii suplimentare).

Notă privind recomandarea UNHCR

În cadrul mesei rotunde globale din 2021 privind protecția și soluțiile pentru persoanele LGBTIQ+ aflate în situație de strămutare forțată (organizată de UNHCR în colaborare cu expertul independent al ONU pentru protecția împotriva violenței și discriminării bazate pe orientarea sexuală și identitatea de gen) ⁽¹³²⁾, părților interesate le-a fost adresată următoarea recomandare, printre altele:

Angajamentul de a construi o bază solidă de probe prin colectarea, gestionarea și raportarea etice, sistematice și dezagregate de date cu privire la persoanele LGBTIQ+ aflate în situații de strămutare forțată sau apatridie, pentru a verifica existența statistică a acestora și tendințele privind protecția și soluțiile pentru persoanele LGBTIQ+ aflate în situații de strămutare forțată sau apatridie. Este necesară respectarea confidențialității, a integrității datelor și a garanțiilor de protecție a acestora.

Dezagregări relevante

Întrebările de rutină privind caracteristicile SOGIESC adresate tuturor solicitanților ar fi inutile și, mai presus de toate, inadecvate. În cazul cererilor de azil legate de SOGIESC însă, autoritățile pot compila statistici pe baza următoarelor variabile.

- **SOGIESC ca motiv pentru azil:** acesta poate fi luat în considerare ca subcategorie a categoriei mai largi a unui „anumit grup social”, dacă acest lucru este valabil în contextul cererii respective.
- **Alte motive** relevante pentru aceeași cerere: ajută la înțelegerea cererilor de protecție internațională bazate pe motive multiple.
- Datele care reflectă numărul de cazuri de: **a) orientare sexuală, b) identitate de gen și exprimare a genului și c) caracteristici sexuale** sau pentru **fiecare grup din cadrul LGBTIQ**. Aceste informații pot sprijini ajustarea nevoilor speciale în cadrul procedurii de azil și de primire și permit o analiză mai detaliată a rezultatelor cererilor pentru fiecare subgrup ⁽¹³³⁾.

⁽¹³²⁾ UNHCR – Expertul independent al ONU pentru protecția împotriva violenței și discriminării bazate pe orientarea sexuală și identitatea de gen, [2021 Global Roundtable on Protection and Solutions for LGBTIQ+ People in Forced Displacement, Summary Conclusions](#) (Masa rotundă globală 2021 privind protecția și soluțiile pentru persoanele LGBTIQ+ aflate în situație de strămutare forțată – concluzii sumare), 2021, p. 27.

⁽¹³³⁾ În plus, limitarea colectării datelor la o abordare binară a genului (de exemplu, înregistrarea persoanelor doar ca „bărbați” sau „femei”) exclude alte genuri și restricționează capacitatea de a oferi garanții procedurale speciale și condiții de primire adecvate celor care au dreptul la acestea, conform nevoilor și caracteristicilor lor individuale, inclusiv SOGIESC (pentru mai multe detalii, vezi și Samuel Ballin și Irene Manganini, [Fixed Categories vs. Fluid Identities: How Are Queer Voices Silenced in the Theory and Practice of Asylum Law?](#) (Categorii fixe sau identități fluide? Cum sunt reduse la tăcere vocile queer în teoria și practica legislației din domeniul azilului?), OxMo vol. 11 nr. 1, p. 20-28 (în special p. 24-25).

- **Țara de origine** (sau țara de reședință obișnuită pentru solicitanții apatrizi) ⁽¹³⁴⁾.
- **Rezultatul cererii:** respingere sau recunoaștere, inclusiv tipul de statut acordat sau **motivul respingerii** (de exemplu, lipsa de credibilitate, lipsa riscului de persecuție, alternativă de protecție în interiorul țării de origine).

Colectarea acestor date poate avea loc în mai multe etape, în funcție de contextul național:

- la înregistrarea cererii;
- la momentul depunerii cererii. Această abordare va permite analizarea rezultatelor cererilor, inclusiv probabilitatea de recunoaștere, proporția diferitelor tipuri de soluționări, proporția recursurilor împotriva deciziilor negative și probabilitatea de recunoaștere la nivelul fiecărei căi de atac;
- în etapa interviului personal.

În acest scop, autoritățile naționale pot dezvolta sisteme informatice (TIC) care să includă înregistrarea datelor menționate anterior. Aceste sisteme trebuie concepute astfel încât să asigure protecția adecvată a datelor, ținând cont de natura deosebit de sensibilă a informațiilor privind SOGIESC și să garanteze că orice statistică realizată pe baza acestor date este nepersonalizată și prezentată într-o formă dezagregată.

7.2. Modalități de prelucrare a datelor referitoare la SOGIESC

Unele autorități competente în domeniul azilului pot decide să nu proceseze statistici privind cererile legate de SOGIESC, invocând motive de confidențialitate sau considerente legate de protecția datelor, adesea din cauza constrângerilor impuse de cadrul juridic național și/sau european. Această secțiune detaliază două metode de anonimizare care aduc beneficii clare în ceea ce privește protejarea dreptului fundamental la viață privată al solicitanților: pseudonimizarea și anonimizarea. Anonimizarea trebuie să fie metoda preferată, acolo unde este posibil; însă, când nu poate fi aplicată, se poate recurge la pseudonimizare. Ambele procese pot fi implementate într-un mod respectuos și conform dreptului relevant al UE.

7.2.1. Pseudonimizarea

Conform Regulamentului general al UE privind protecția datelor (RGPD) ⁽¹³⁵⁾, pseudonimizarea se referă la

prelucrarea datelor cu caracter personal într-un asemenea mod încât acestea să nu mai poată fi atribuite unei anume persoane vizate fără a se utiliza informații

⁽¹³⁴⁾ În ceea ce privește înregistrarea țării de origine, trebuie remarcat că, dacă numărul de obiecte de date este prea mic și solicitanții ar putea fi astfel identificați, atunci autoritățile nu ar trebui să genereze date și nici să publice statisticile în cauză.

⁽¹³⁵⁾ Articolul 4 punctul 5 din [Regulamentul \(UE\) 2016/679](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (JO L 119, 4.5.2016)..

suplimentare, cu condiția ca aceste informații suplimentare să fie stocate separat și să facă obiectul unor măsuri de natură tehnică și organizatorică care să asigure neatribuirea respectivelor date cu caracter personal unei persoane fizice identificate sau identificabile.

Înainte de aplicarea oricărui proces de pseudonimizare, trebuie să existe în primul rând un temei juridic care să permită prelucrarea datelor cu caracter personal. De exemplu, autoritățile naționale competente în domeniul azilului pot invoca necesitatea prelucrării datelor cu caracter personal pentru îndeplinirea unei sarcini realizate în interes public [Articolul 6 alineatul (1) litera (e) din RGPD]. Totodată, este important să se țină seama de ceea ce constituie o „categorie specială de date cu caracter personal” (și anume, datele privind identitatea de gen sau orientarea sexuală a unei persoane). Prin urmare, trebuie respectate și condițiile prevăzute de articolul 9 din RGPD. Articolul se referă la prelucrarea care poate fi efectuată

din motive de interes public major, în baza dreptului Uniunii sau a dreptului intern, care este proporțional cu obiectivul urmărit, respectă esența dreptului la protecția datelor și prevede măsuri corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate ⁽¹³⁶⁾

și precizează că prelucrarea

este necesară în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice [...] [și este proporțională] cu obiectivul urmărit, respectă esența dreptului la protecția datelor și prevede măsuri corespunzătoare și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate ⁽¹³⁷⁾.

Este, de asemenea, important de menționat că prelucrarea în scopuri statistice poate fi supusă unor reguli specifice stabilite prin legislația statelor membre (vezi articolul 89 din RGPD). Prin urmare, autoritățile competente în domeniul azilului ar trebui să colaboreze cu autoritățile relevante de la nivel național (de exemplu, autoritatea națională pentru protecția datelor) pentru a înțelege dacă există reguli specifice în vigoare.

⁽¹³⁶⁾ Articolul 9 alineatul (2) litera (g) din RGPD..

⁽¹³⁷⁾ Articolul 9 alineatul (2) litera (j) din RGPD.

Idei de reținut

- Prelucrarea datelor privind cererile de azil legate de SOGIESC trebuie realizată în conformitate cu cadrul juridic aplicabil, într-un mod proporțional cu scopul urmărit, respectând esența dreptului la protecția datelor și asigurând măsuri adecvate și specifice pentru protejarea drepturilor fundamentale și a intereselor persoanei vizate [articolul 9 alineatul (2) litera (g) din RGPD].
- Autoritățile naționale (decizionale) competente în domeniul azilului trebuie să se coordoneze și să se consulte cu autoritățile naționale relevante pentru a verifica dacă există o legislație sau norme naționale aplicabile privind prelucrarea datelor în scopuri statistice.

7.2.2. Anonimizarea

Datele anonimizate (sau anonime) sunt acele date care au fost complet dissociate de persoana vizată inițial. Spre deosebire de datele pseudonimizate, datele anonimizate nu pot fi niciodată reatribuite sau reconectate cu persoana cărora le aparțin. Prin eliminarea totală a elementelor de identificare, datele anonimizate pot fi utilizate în mod liber.

Cel mai practic și util tip de date anonimizate pentru cererile de azil legate de SOGIESC sunt **statisticile agregate** ⁽¹³⁸⁾ referitoare la SOGIESC ⁽¹³⁹⁾.

Datele anonime sunt imposibil de folosit dacă este necesar ca ulterior informațiile să fie reconectate cu persoana cărora le aparțin. Datele anonime nu mai sunt considerate date cu caracter personal și, din acest motiv, nu intră sub incidența RGPD.

Prin urmare, autorităților naționale li se recomandă să opteze pentru această formă de eliminare a identificării (anonimizare în loc de pseudonimizare), pentru a evita orice constrângere sau dificultate legată de respectarea cerințelor RGPD.

⁽¹³⁸⁾ Agregarea este o metodă de grupare a persoanelor cu caracteristici similare care împărtășesc aspecte legate de datele lor personale, eliminând însă anumite caracteristici de identificare.

⁽¹³⁹⁾ De exemplu, în afara UE, autoritățile competente în domeniul azilului din Regatul Unit au început, din 2017, să publice statistici agregate privind cererile de azil formulate pe baza orientării sexuale. Pentru datele din 2022, vezi UK Home Office, [Asylum claims on the basis of sexual orientation 2022](#) (Cereri de azil motivate de orientarea sexuală 2022), actualizat la 14 noiembrie 2023. Vezi și House of Commons, Women and Equalities Committee, [Equality and the UK asylum process, Fourth Report of Session 2022–23](#) (Egalitatea și procesul de azil în Regatul Unit, al patrulea raport din sesiunea 2022-2023), Concluzii și recomandări: Recomandarea 2, 27 iunie 2023, p. 71:

Statisticile experimentale privind cererile de azil bazate pe orientarea sexuală reprezintă un pas important și salută intenția Home Office de a extinde colectarea de date referitoare la caracteristicile protejate și temeiurile de protecție prevăzute de Convenția ONU. Colectarea de date și transparența reprezintă primul pas esențial pentru identificarea și corectarea inegalităților existente în procesul de azil. Recomandăm ca Home Office să colecteze și să publice date privind: cererile depuse, deciziile inițiale, recursurile și rezultatele finale, toate defalcate după: temeiul din Convenția ONU invocat; aspectul dacă cererea a inclus violență sexuală și de gen sau alte forme de abuz; și caracteristicile protejate ale solicitanților.

Practicile statelor ⁽¹⁴⁰⁾

Belgia este singurul stat membru actual al UE care a avut experiență în realizarea de statistici privind cererile legate de SOGIESC, dar nu mai publică astfel de date. **Norvegia** a realizat, de asemenea, în trecut, numărători manuale ale cererilor legate de SOGIESC în scopuri statistice ⁽¹⁴¹⁾.

Regatul Unit este singurul stat european (non-UE) care realizează statistici privind cererile legate de SOGIESC, chiar dacă doar la nivel experimental și doar pentru orientarea sexuală. În anumite țări non-europene, precum **Canada**, este posibilă generarea de statistici privind soluționarea diferitelor tipuri de cereri de azil nepublicate, pe baza datelor furnizate de Consiliul de Imigrație și Refugiați al Canadei ⁽¹⁴²⁾. Aceste statistici pot include defalcarea datelor pe categorii precum opinia politică, genul, orientarea sexuală, religia, rasa și etnia.

Notă privind practica UNHCR

UNHCR a dezvoltat și utilizează propriul său sistem de înregistrare și gestionare a identității (proGres), precum și Ghidul privind înregistrarea aferent, care, printre altele, facilitează înregistrarea informațiilor relevante pentru anumite aspecte legate de SOGIESC, relațiile între parteneri de același sex și nevoile specifice de protecție, pe baza dezvoltării voluntare și a consimțământului în cunoștință de cauză al persoanelor ⁽¹⁴³⁾.

⁽¹⁴⁰⁾ FRA, [Monthly Report, March 2017: Current migration situation in the EU: Lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex asylum seekers](#) (Raport lunar, martie 2017: situația actuală a migrației în UE – solicitanți de azil LGBTI), p. 3, menționează că „datele privind motivele cererilor de azil nu sunt, în general, înregistrate (de statele membre)”. Raportul include un tabel cu date privind solicitanții ale căror cereri sunt legate de orientarea sexuală sau identitatea de gen, pentru anul 2016, furnizate de OSC-uri și acoperind 14 state membre (tabelul 1). Cifrele sunt semnificative, chiar dacă sunt doar estimări și nu pot reflecta numărul real de cereri legate de SOGIESC formulate în țările respective.

⁽¹⁴¹⁾ Pentru informații statistice privind cererile legate de SOGIESC în Europa, vezi Rețeaua europeană de migrație, [Ad Hoc query on NL AHQ on national asylum policies regarding LGBT-asylum seekers](#) (Chestionar ad-hoc cu privire la politicile naționale de azil referitoare la solicitanții LGBT din Țările de Jos), solicitat în mai 2016.

⁽¹⁴²⁾ Sean Rehaag, [Claim Types in Canada's Refugee Determination System: An Empirical Snapshot \(2013-2021\)](#), [Refugee Law Lab Working Paper](#) [Tipuri de cereri în sistemul de determinare a statutului de refugiat din Canada: o privire empirică (2013-2021), document de lucru al Refugee Law Lab], 29 ianuarie 2023.

⁽¹⁴³⁾ UNHCR, [Protecting LGBTIQ+ people in situations of forced displacement: A Stocktaking on UNHCR progress since the 2021 Roundtable](#) (Protejarea persoanelor LGBTIQ+ aflate în situații de strămutare forțată: o evaluare a progreselor UNHCR de la Masa rotundă din 2021), iunie 2023, secțiunea 3.3. Înregistrarea și culegerea sigură a datelor.

Publicație utilă

International Recommendations on Refugee Statistics (Recomandări internaționale privind statisticile referitoare la refugiați) este un manual elaborat de *Expert Group on Refugee and Internally Displaced Persons Statistics* (Grupul de experți privind statisticile despre refugiați și persoanele strămutate intern), alcătuit din membri ai autorităților naționale și ai organizațiilor internaționale și regionale relevante responsabile cu statisticile referitoare la strămutările forțate, inclusiv EUAA. Manualul oferă un set de recomandări concrete pe care țările și organizațiile internaționale le pot utiliza pentru a îmbunătăți culegerea, agregarea, dezagregarea, raportarea și, în general, calitatea statisticilor privind populațiile strămutate forțat. Scopul acestor recomandări este de a sprijini îmbunătățirea statisticilor naționale privind numărul, fluxurile și caracteristicile refugiaților și ale altor grupuri conexe, precum și de a facilita comparabilitatea internațională a acestor date ⁽¹⁴⁴⁾.

Teme de reflecție (pentru manageri și responsabili de elaborarea politicilor publice)

- Echipa/autoritatea mea prelucrează date privind SOGIESC în scopul evaluării cererilor, inclusiv pentru a compila motivele respingerii sau acceptării acestora?
- Dacă nu, putem începe să facem acest lucru? Ce modificări ale TIC ar fi necesare? Ce părți interesate ar trebui implicate pentru a introduce aceste schimbări?
- În proiectarea infrastructurii pentru prelucrarea datelor privind procedurile de azil și luarea deciziilor în cererile legate de SOGIESC, am respectat legile și reglementările aplicabile?

⁽¹⁴⁴⁾ Grupul de experți privind statisticile despre refugiați și persoanele strămutate intern, [International Recommendations on Refugee Statistics](#) (Recomandări internaționale privind statisticile referitoare la refugiați), martie 2018.

Scanați pentru a accesa toate
piesele din prezentul ghid practic

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

